

Tribuna școlii

Revistă săptăminală
editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul IV (XXV) Nr. 139 (1225)

Simbătă 13 aprilie 1974

8 pagini — 1 leu

0 etapă de mare importanță pentru

dezvoltarea și perfecționarea învățământului

Cuprinderea integrală în licee a absolvenților clasei a VIII-a

Pe agenda evenimentelor de cea mai mare însemnătate pentru întreaga noastră viață socială — înscrisă în cel de al XXX-lea an de la Eliberare și în întimpinarea Congresului al XI-lea al Partidului — consemnăm legislația cuprinderii integrale în anul I de liceu, a absolvenților clasei a VIII-a, ca acțiune hotărâtoare pentru generalizarea primei trepte a învățământului liceal, pentru dezvoltarea și perfecționarea în continuare a școlii românești.

Învățământul — conținutul, formele și aria lui de cuprindere — a constituit, etapă cu etapă, obiect prioritar de preocupare pentru partidul și guvernul țării, care au imprimat acestui important domeniu al activității și vieții sociale un curs mereu ascendent. Congresul al X-lea al Partidului, Conferința Națională, Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, pe baza unor largi dezbateri și deliberări, au pus în fața întregului popor un program amplu și riguros de dezvoltare și perfecționare a școlii, în acord cu cerințele contemporane și de perspectivă ale României socialiste. În spiritul profund științific al acestui program — elaborat, după cum se știe, sub îndrumarea nemijlocită a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, — recenta Hotărâre a Consiliului de Miniștri stabilește măsurile concrete de realizare a unui dintre obiectivele fundamentale ale democratismului școlii noastre în etapa prezentă: generalizarea primei trepte a învățământului liceal. În același timp, măsurile înscrise în această hotărâre vor conduce la aplicarea neîntârziată a noului conținut și a structurii învățământului liceal, la dezvoltarea rețelei unităților școlare, vor crea condiții pentru o colaborare rodnică, multilaterală cu unitățile economice, în folosul plenar al școlii.

Condiții create

Anul școlar 1974—1975 va rămâne în istoria învățământului românesc ca anul în care liceul, deschizându-și porțile tuturor tinerilor care au absolvit clasa a VIII-a a școlii generale, devine un factor de bază în ridicarea nivelului de cultură și de pregătire al maselor, al fiecărui membru al societății. Pentru realizarea acestei importante și semnificative sarcini — cuprinderea integrală în licee a absolvenților clasei a VIII-a — hotărârea interzice angajarea în producție, în perioada cursurilor școlare sau cuprinderea la ucenicie și în școli profesionale, a celor ce au promovat clasa a VIII-a a școlii generale din promoția anului 1974, în afară de promoția care, la terminarea clasei a VIII-a, au împlinit vârsta de 16 ani. Tinerii care au împlinit vârsta de 16 ani sau care o vor împlini până la data de 1 septembrie pot opta pentru continuarea studiilor pe prima treaptă de liceu, în școli profesionale sau pentru încadrarea direct în producție, ori pentru ucenicie la locul de muncă.

Generalizarea primei trepte a liceului este înlesnită și de măsuri suplimentare cu privire la acordarea burselor și a altor forme de sprijinire materială a școlilor. Este de menționat faptul că procentul bursierilor va fi mai mare la liceele cu profiluri legate de

domeniile producției materiale, spre deosebire de liceele real-umaniste. În funcție de necesități, se pot acorda și semiburse; de asemenea, o parte din burse pot fi folosite pentru acoperirea cheltuielilor de transport ale elevilor de la domiciliu la școală, cu distanța de peste 5 km dus-întors; nebursierii din treapta I de liceu, în anul școlar 1974—1975 pot fi scutiți de plata regiei la internat și cantină. În același timp, hotărârea creează posibilitatea acordării unor burse de către întreprinderi acelor elevi care se angajează, pe bază de contract, să lucreze cel puțin cinci ani în unitățile economice respective după absolvirea primei trepte a liceului. Elevii din treapta I de liceu, bursieri ai întreprinderilor, beneficiază de alocație de hrană, scutire de regie la cantină și de unele drepturi stabilite pentru elevii școlilor profesionale de către H.C.M. nr. 247/1955.

Fără concurs de admitere

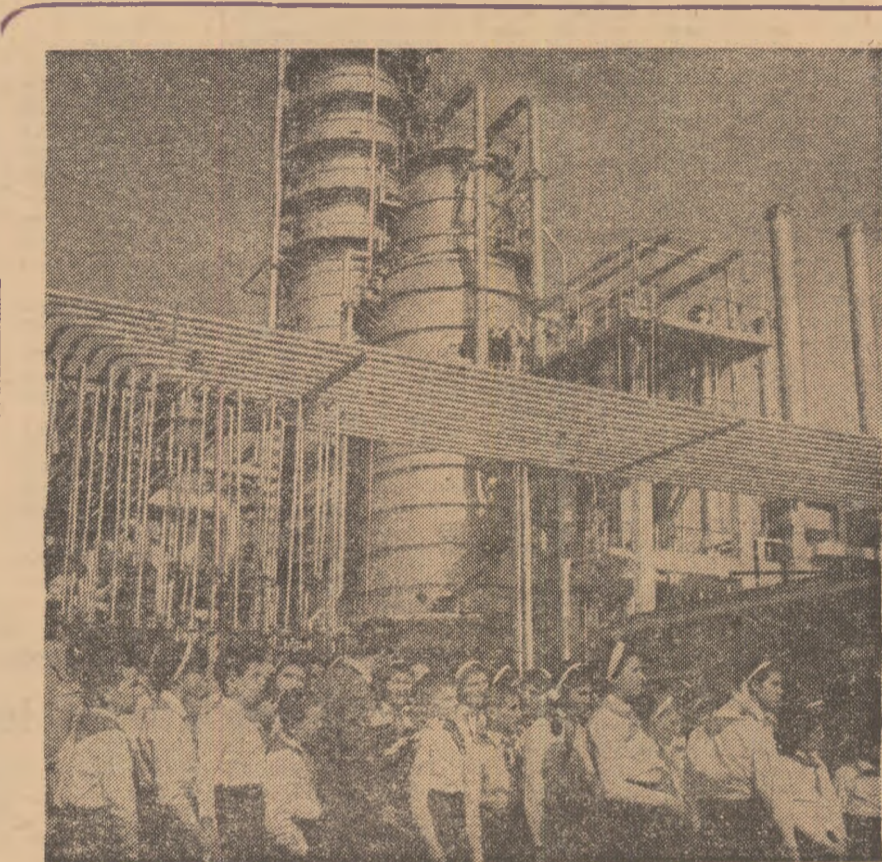
Accesul generalizat la învățământul liceal a impus revederea condițiilor de primire, concursul de admitere care constituia un mijloc de selecție, deci de limitare a intrării în liceu — fiind, practic, desființat. Vor exista totuși situații în care numărul celor doritori să urmeze un anumit liceu depășește posibilitățile de școlarizare ale acestuia. În asemenea cazuri, candidații vor fi supuși unor teste de aptitudini și vor susține probe de verificare a cunoștințelor la obiectele de profil studiate în școala generală. Firește, în cazul tinerilor care se vor prezenta la licee ce reclamă aptitudini speciale — cum sînt cele de coregrafie, de muzică, artă plastică, precum și la profilul navigație sau la li-

STELA PREDESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Despre înot și o inițiativă în comuna Cocora

N-am stat să număr câte din școlile bucureștene sînt situate pe malul aît de îndrăgitorilor oglinzi de apă ale Capitalei. Nici pe cele de pe țărmul Mării Negre, al Dunării, al nenumăratelor riuri și riulețe și lacuri care ne împinzesc țara. Nici nu m-am dus în niciunul din aceste școli pentru ca, pe baza unei investigații minuțioase, să aflu cit la sută dintre elevii lor știu să înoate. Cred că ar fi o statistică interesantă și concludentă. Mi s-a întimplat în schimb, și nu odată, să aflu că băieții în toată firea care si-au petrecut toată copilăria într-o școală aflată la numai câteva zeci sau sute de metri de o plajă însoțită, de un lac înconjurat de o vegetație luxuriantă sau un riu răcoros nu ajunseseră să aibă nici cele mai elementare cunoștințe de înot. Și mai curios mi s-a părut să constat, vizitînd un bazin de înot din Capitală, că printre tinerii care îl frecventau de câteva ori pe săptămînă, doar cîțiva aparțineau școlilor din imediata vecinătate.

Elevi în vizită la Rafinăria Brazi

Acțiuni de vacanță

În această vacanță, peste 2000 dintre cei mai buni elevi se vor întîlni în faza finală a olimpiadelor școlare. Astfel, finaliștii la limba și literatura română și-au dat întîlnire la Timișoara, cei de la limba și literatura maghiară la Cluj, cei de la limba și literatura germană la Sibiu, matematicienii, fizicienii și chimiștii la București, biologii la Jibou-Sălaj și finaliștii de la economie politică la Ploiești.

Printre preocupările lor gospodărești din această vacanță, elevii conștanțeni și-au înscris: plantarea a 200.000 pomi fructiferi și 150.000 arbori ornamentali, amenajarea a 16 ha de spații verzi în Constanța, Techirghiol și Mangalia, precum și a alei-

lor și grădinilor din taberele de vacanță de la Năvodari și 2 Mai.

★

Pentru a patra oară consecutiv, în vacanța de primăvară, pionierii și elevii de la Școala generală nr. 7 din Focșani, județul Vrancea, vor face o excursie peste hotare. După excursiile făcute în Uniunea Sovietică și R. P. Bulgaria, de data aceasta vor vizita o altă țară prietenă — R. P. Ungară.

Excursia este organizată de detașamentul clasei a V-a A și urmărește drumul glorios de luptă al diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu” în nemuritoarele bătălii pentru eliberarea Debreșinului și a Budapestei. Vor mai fi vizitate monumente de artă medievală și modernă, complexul turistic de la Balaton.

scump și se găsește la mare adîncime sub pămînt). Avînd un aliat de nădejde în soția sa, Lucreția Elefterescu, profesoară aflată în tabăra școlii, a reușit să convingă colectivul de profesori de aici să sprijine construirea unui bazin de înot în curtea școlii. Și a reușit. Începînd din această vară, vor debuta primele cursuri de înot din istoria comunei. Cred că și primele dintr-o școală rurală cu bazin de înot din tot cuprinsul Bărăganului, dacă nu cumva și dintr-o zonă ceva mai largă. Comentariile sînt de prisos.

Al doilea răspuns e scurt. Un truism se referă la complexitatea acestui sport, la efectele lui binefăcătoare asupra dezvoltării fizice și psihice, la economia de mijloace cu care poate fi practicat.

Sîntem în vacanță. E un prilej să reflectăm la sport. Îi rugăm pe directorii de școli și pe profesorii de educație fizică să se gîndească și la înot. Și să procedeze în consecință.

B. OCTAVIAN

„Sfatul de orientare“ în colaborare cu medicul

Este posibil ca un tânăr să dorească o anumită profesie, pentru care prezintă aptitudini psihologice adecvate și de care societatea are nevoie și, totuși, să n-o poată îmbrățișa fiindcă starea lui de sănătate este contraindicată exercitării acelei profesii.

Desigur, ar fi ideal ca fiecare adolescent aflat la răscrucea multipleror posibilități de opțiune profesională, să primească un sfat bazat și pe aprecierea stării lui de sănătate. Într-un anumit fel, în marile orașe, se și poate vorbi de aportul medicului la caracterizarea elevilor din acest punct de vedere, dar el se realizează cel mai adesea prin metode depășite, menite să pună în evidență doar *absența stării de boală*. Este însă necesar să se caracterizeze așa-numita *sănătate pozitivă*, cu alte cuvinte să se poată afirma *cît de sănătos* este subiectul examinat.

Cabinetul nostru, care funcționează de un an și-a propus altceva decât o simplă examinare clinică a elevilor. El caută să măsoare unele din funcțiile organismului pentru a vedea nivelul lor și, pe această bază, să poată stabili atât capacitățile morfo-funcționale ale organismului, cât și modalitățile reactiv-adaptative ale elevului examinat, la cerințele diverselor profesii. Deocamdată, ne-am limitat acțiunea la o anumită categorie de elevi, la care cuvântul medicului era, cu mare probabilitate, decisiv în alegerea unei profesii: elevii cu probleme în starea lor de sănătate (fie de natură senzorială, fie de natură organică sau neuropsihică).

Totii elevii aflați în clasa a VIII-a, respectiv anul III al liceelor de cultură generală, care prezentau tulburări ale auzului, vederii, ale diverselor organe (inimă, plămâni, ficat, rinichi etc.) sau în sfera neuropsihică (inclusiv intelectul de limită), au constituit lotul supus unei acțiuni de examinare complexă în vederea orientării școlare și profesionale. Au fost astfel examinați, până în prezent, circa 1100 de elevi.

Mai întâi, la nivelul fiecărei școli, medicii școlari au tratat elevii cu abateri în starea de sănătate. Îndreptându-i spre specialiștii din policlinici, unde li s-a precizat, prin investigații clinico-funcționale aprofundate, gradul tulburărilor pe care le prezentau. Acești elevi au fost apoi programați spre a fi examinați medico-psihologic la Cabinetul nostru. Aici ei au fost supuși mai întâi unor investigații somato-funcționale amănunțite, vizând aprecierea nivelului dezvoltării fizice, a posturii și tipului constituțional, a capacității de adaptare la o activitate fizică, a forței musculare la cele două mâini, a capacității vitale pulmonare, a frecvenței cardiace și tensiunii arteriale, a simțului vederii colorate, a vitezei de reacție

neuromotorie manuale, a simțului echilibrului. Subliniem că o atare abordare complexă medicală, pe trei trepte (medic școlar, medic specialist din policlinică, medic orientator), precum și încercarea de „cuantificare“ a unor funcții ale organismului în scopul orientării la un eșantion atât de important de elevi, este *prima* de acest fel în țara noastră și prezintă multe particularități care îi dau un caracter de *unicat* chiar în întreaga lume.

După efectuarea explorărilor medicale, elevii au fost supuși, în aceeași zi, la examinări psihologice vizând atât aprecierea nivelului inteligenței generale cât și a unor aptitudini speciale (tehnice și spațiale) sau a unor trăsături și tendințe psihice cu rol în exercitarea anumitor profesii. Supravegherea metodologică a examinărilor psihologice a revenit Institutului de cercetări pedagogice prin Laboratorul său de orientare școlară și profesională.

În formularea concluziilor psihologice, de un real ajutor s-au dovedit fișele de caracterizare psihopedagogică întocmite de Cabinetul medico-psihologic de orientare, completeate de către diriginți pentru fiecare elev examinat. Toate constatările medicale și psihologice, făcute la cele trei trepte de examinare menționate, au fost trecute într-o fișă specială medico-psihologică, de asemenea redactată de Cabinetul de orientare. Pe baza analizei tuturor investigațiilor medicale, psihologice și psihopedagogice, s-au formulat concluziile

examenului medico-psihologic de orientare; ele au fost trecute într-o fișă specială, în care se menționează și condițiile de muncă contraindicate din punct de vedere medical, precum și profesiile permise medical (clasificate după aptitudinile psihologice și randamentul școlar, în profesii cu aptitudini adecvate, medii și, respectiv, reduse).

Concluziile împreună cu lista profesiilor permise medical au fost înmînate elevilor, în prezența obligatorie a unuia dintre părinți, în cadrul a ceea ce am numit „sfatul de orientare“. Elevii au depus aceste concluzii la cabinetul medical școlar, care a avut obligația să le aducă și la cunoștința diriginților. La părăsirea școlii (după clasa a VIII-a, respectiv anul IV), documentele eliberate de Cabinetul de orientare însoțesc pe elevi împreună cu fișa lor medicală școlară, urmînd ca, la examenul medical de admitere într-o formă nouă de învățămînt, să se țină obligatoriu seama de ele. Pentru elevii cu dereglări cardiace, „sfatul de orientare“ are loc la Centrul de cardiologie infantilă de la Policlinica pentru copii Dorobanți, în prezența unor comisii formate din cardiolog, medicul orientativ și psiholog.

Pentru a da posibilitatea reorientării profesionale din motive medicale, examinările noastre se efectuează la elevii din clasa a VIII-a în prima parte a anului școlar, iar pentru licee, cu un an înainte de terminarea cursurilor, adică în anul III. Intenționăm să extindem acțiunea noastră și la elevii care vor termina prima treaptă a liceului de cultură generală.

Dr. GHEORGHE EUGENIU BUCUR
medic coordonator al Cabinetului medico-psihologic de orientare școlară și profesională București

Subiecte la lucrările scrise

Prezentăm mai jos subiectele pentru unele lucrări scrise pe trimestrul al II-lea (1973/1974) la clasa a V-a:

Limba și literatura română. 1. Explicați înțelesul propoziției: „Într-adevăr, Vrancea e o altă lume“, din fragmentul „În Vrancea“ de Al. Vlahuță. 2. Completați locurile libere cu adverbele „nu“, „mai“ sau cu adverbul „numai“. Explicați scrierea și folosirea lor în textul dt. (Prof. Mioara Giura, Liceul „Unirea“, Tg. Mureș).

Limba și literatura română în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară. a) Analiza poeziei „Iarna pe uliță“ de G. Coșbuc. b) Păcală, avocat (conținut). Intocmiți propoziții cu următoarele pronume personale forme neaccentuate: -ti; v-; le-; ti-; -vă. (Prof. Brigitte Mathá, Școala generală nr. 6, Tg. Mureș).

Matematică. 1. Să se scrie în ordine crescătoare următoarele fracții:

$$\begin{array}{r} 5 \quad 5 \quad 5 \quad 5 \quad 5 \quad 5 \quad 5 \quad 5 \\ \hline 8 \quad 4 \quad 9 \quad 12 \quad 15 \quad 5 \quad 20 \quad 25 \\ \hline 2. \text{ Să se compare fracțiile:} \\ \hline 12 \quad 7 \quad 8 \\ \hline 5 \quad 6 \quad 3 \\ \hline 3. \text{ Să se mărească de 5 ori următoarele fracții:} \\ \hline 5 \quad 8 \quad 6 \quad 12 \quad 10 \quad 4 \quad 7 \quad 14 \\ \hline 8 \quad 5 \quad 15 \quad 18 \quad 18 \quad 9 \quad 12 \quad 25 \\ \hline 4. \text{ Să se simplifice fracțiile:} \\ \hline 125 \quad 540 \quad 14 \quad 36 \quad 22 \quad 161 \\ \hline 625 \quad 2700 \quad 21 \quad 144 \quad 33 \quad 243 \\ \hline 5. \text{ Să se aducă la același numitor fracțiile:} \\ \hline 49 \quad 241 \quad 17 \quad 1 \\ \hline 50 \quad 250 \quad 40 \quad 100 \end{array}$$

(Prof. Rodica Sălăgeanu, Școala generală nr. 6, Tg. Mureș).

Lecție în „Casa Mureșenilor“

Am ținut o lecție în muzeul „Casa Mureșenilor“ din Brașov. În jur, numeroase documente, exemplare din „Gazeta Transilvaniei“, scrisori, poezii, fotografii ale scriitorilor sau oamenilor de cultură: Ion Barac, Ion Maiorescu, Anton Pann, George Barițiu, Andrei Mureșanu, Dimitrie Bolintineanu, Nicolae Bălcescu, Costache Negruzzi, Vasile Alecsandri, Iacob Mureșianu, Avram Iancu. Putem citi din scrisorile despre limbă, dintre acești mari patrioți, din I. H. Rădulescu, din Costache Negruzzi; citești din Anton Pann, citești „Deșteptarea României“ de Vasile Alecsandri; putem citi „Un răsunet“ de Andrei Mureșanu, din articolul „Gazetele române și publicul lor“ de George Barițiu.

Am găsit aici un minunat prilej să vorbim de momentul apariției periodicelor românești, de eforturile cărturarilor noștri în direcția dezvoltării limbii române literare unitare, de literatura militanților de la 1848, de contribuția lor la dezvoltarea culturii, la pregătirea revoluției — acolo unde sînt conservate măturii ale unui timp de adîncă semnificație din viața Transilvaniei.

Astfel am creat un climat, am folosit o ambianță în care elevii ascultau cu mare atenție, transportîndu-se în acei ani de efort și emulație pentru realizarea unor idealuri foarte înalte. Prilejul s-a dovedit foarte eficient pentru formarea atitudinii de respect față de înaintași, față de limba și cultura

poporului, pentru dezvoltarea interesului față de actul de cultură în general.

A fost ca și cum aș fi desfășurat o lecție de literatură într-un muzeu de literatură. Mai mult decât într-un cabinet de limba română.

Prof. CONSTANTIN OLTEANU
Liceul nr. 2 din Brașov

Cursuri de instruire

Peste 500 de președinți ai comitetelor sindicale din învățămîntul general și liceal participă în această lună la cursuri de instruire organizate de Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, în baza aprobării Biroului Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R. Cursurile au durată de șase și de două zile și se desfășoară, în serie, după următorul program: 8-13 aprilie și 15-20 aprilie (la Academia „Ștefan Gheorghiu“); 9-10 aprilie (la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu“ — București); 16-17 aprilie (la Liceul nr. 1 — Brașov).

Cursanții participă la expuneri urmate de dezbateri pe diverse teme (politico-ideologice, de învățămînt, de muncă sindicală, de legislație școlară etc.), urmăresc activitatea practică din atelierele, laboratoarele și cabinetele unor școli, întreprind între ei schimburi de experiență, fac cunoștință cu munca din unități școlare cu program

prelungit, vizitează muzee, expoziții etc.

În același timp, cursurile au drept scop îmbunătățirea caracterului organizatoric al muncii președinților comitetelor sindicale.

D. R.

„NATURA“

Serie de biologie a revistei „Științele naturii“
— nr. 2, martie 1974 —

În cuprinsul sumarului, la rubricile: „Probleme ale biologiei“, „În sprijinul perfecționării“, „Biologia în școală“, semnalăm articolele: „Stocarea informației externe de către organismele animale“, „Poluarea atmosferei și bolile parazitare ale plantelor“, „Genetica populațiilor și teoria evoluționistă“, „Biologia moleculară, suport al evoluționismului“, „Productivitatea biologică a populațiilor“, „Influența activității omului asupra atmosferei, legată de problema poluării acesteia“, „Experimentul ca metodă de cercetare în biologie“, „Modelarea și folosirea modelelor la sistemul de lecții“, „Metabolismul“, „Folosirea experimentului de laborator la lecția «Feriga» (clasa a V-a)“, „Predarea problematizată a unor lecții de genetică la anul IV“, „Cum am realizat lecția «Relațiile organismului cu mediul abiotic» în cabinetul-seră“, „Utilitatea «Atlasului botanic» în predarea științelor biologice“, „Activitatea tehnico-productivă la microferma Liceului Feldioara, jud. Brașov“.

Prof. GHEORGHE NEAGU
Liceul nr. 2 din Ploiești

Un mijloc de influențare etică,

estetică și patriotică

CORUL ȘCOLAR

Ora de muzică poate deveni — odată cu specificul obiectului, care nu trebuie neglijat — oră de influențare etică, cu condiția ca profesorul să fie preocupat și de acest aspect. Aceeași disponibilitate spre efort a profesorului face și din „singura oră fără catalog“ — corul — o activitate cu mari implicații în realizarea sarcinilor educative ale școlii.

Din discuțiile purtate cu unii colegi, am înțeles că există însă și conducători de școli — nu este cazul în școala unde funcționez eu — care au renunțat cu ușurință la corul școlii (cu toate că planul de învățămînt îl prevede ca disciplină școlară) sau dacă n-au renunțat, acesta este tratat cu o totală indiferență, ca o obligație ce o privi strict profesorul de muzică.

Este recunoscută forța cu care au pătruns întotdeauna în mase ideile patriotice din piesele corale de mare avînt cum sînt: „Pe-al nostru steag“ și „Tricolorul“ de C. Porumbescu, „Trompetele răsună“ de G. Muzicescu, „Voința neamului“ a regretatului compozitor ploieștean I. C. Danielescu, „Republică, măreață vatră“ de Ion Chirescu ș.a.

Ce lecție teoretică, ce pledoarie patriotică ar putea convinge mai mult, ar putea spune mai mult, atunci cînd vorbind despre marile jertfe ale poporului nostru pentru libertate, neamul, cîntăm alături de copii: „În țara noastră românească vrem înșine stăpîni să fim. Și stăpînirea țării noastre cu nimenea n-o împărțim“? Sau cînt de convingător sună versurile cîntecului „Pui de leu“: Eroi au fost, eroi sînt încă / Și-or fi în neamul românesc... / Din coapsa Daciei și-a Romei / În veci, în veci, s-or naște pui de lei.

Aceste cîntece pătrund în sufletele câștigate deja prin mirajul pe care sunetele îl săvîrșesc. De cele mai multe ori cînd ne gîndim la patrie, la popor, undeva în adîncul nostru aceste gînduri sînt însoțite de rezonanța gravă a unor mai vechi sau mai noi cîntece, izvorîte din fierbinte dragoste față de pămîntul acestei țări.

Am optat și optez din această cauză pentru existența unui repertoriu coral de durată, pe care trebuie să-l cunoască fiecare generație. Pentru a beneficia toți elevii de acest lucru împreună cu conducerea școlii, am stabilit un repertoriu pe care îl învață și îl cîntă toată școala.

Revenind la multiplele-i valori educative pe care le exercită corul asupra elevilor, aș vrea să arăt că nu o dată mi s-a întîmplat să observ cum unii „elevi problemă“ sub aspectul disciplinei sau atitudinii față de muncă, s-au schimbat radical după cuprinderea lor, relativ condiționată, în cor. Îmi amintesc de cazul elevului Gh.V. care repeta clasa a V-a; situația în care se găsea îl făcea să stea retras, iar clasa, cu toate îndemnulurile dirigințului, nu făcea pași spre integrarea lui în colectiv. Speculînd „dramul de voce“ ce-o avea. L-am antrenat la activitatea corală. Cîrînd, la această clasă mă aștepta surpriza. Plin de inițiativă, Gh.V. învățase să cînte la muzicuță solfegiile ce urma să le ascult, și le repeta apoi în fața clasei. A terminat trimestrul I fără corigențe.

Aș putea da multe exemple despre ceea ce poate înfăptui „miracolul muzicii“. Vreau să mai subliniez doar că muzica și mai ales activitatea corală, vorbesc copiilor cu vocea marilor creatori, trezindu-i de multe ori, din inactivitate, antrenîndu-i, îndemnîndu-i spre înfăptuirea îndrăznețe.

Cuprinderea integrală în licee a absolvenților clasei a VIII-a

(Urmare din pag. 1)

ceele agricole — se vor face testări ap-
titudinale.

O importanță sporită va căpăta exa-
menul medical care va însoți înscrie-
rea în licee. De astă dată, controlul me-
dical va trebui să stabilească mai mult
decît starea de sănătate a tînărului :
capacitatea lui de muncă în profesia
respectivă. Pentru că nu întotdeauna
dragostea pentru o meserie este servită
și de o condiție psiho-fizică adecvată,
iar neglijarea acestui raport se soldează
cu pierderi uneori ireparabile pentru in-
divid și societate.

Pentru a preveni alegerea greșită a
viitoarei meserii, este absolut necesar
ca școlile — diriginții, profesorii de
specialitate, medicii școlari — să spo-
rească, în această etapă, preocupările
pentru justa orientare școlară și profesio-
nală a tuturor elevilor ; dialogul a-
propriat, deschis, cu fiecare dintre ei, ba-
zînd pe cunoașterea reală, multilaterală
a tînărului, trebuie să-l convingă să op-
teze pentru o indeletnicire în deplină
concordanță cu aptitudinile lui, cu sta-
rea sănătății, cu necesitățile vieții so-
cial-economice locale. Întrucît familia
are, de regulă, o mare influență asupra
opțiunii elevului, cadrele didactice vor
intensifica munca de convingere a pă-
rinților cu privire la meseria cea mai
potrivită pentru fiul lor. În cazul în care
se întrevide o aglomerare de opțiuni
pentru un liceu și perspectiva neaco-
perării locurilor la alt liceu, este impe-
rios necesar să se treacă la reorientarea
elevilor în funcție de condițiile concrete
ale realității.

Respectînd indicațiile cuprinse în pro-
gramul Plenarei C.C. al P.C.R. din
18—19 iunie 1973, recenta Hotărîre a
Consiliului de Miniștri normează, tot-
odată, legătura dintre școală și întreprin-
dere — devenită indispensabilă
pentru pregătirea și educarea generațiilor
de muncitori, tehnicieni, specialiști
de toate felurile. Noile măsuri concu-
ră la crearea cadrului optim pentru o
pregătire profesională de calitate, în
cazul fiecărui elev. Înțelegem prin a-
ceasta înzestrarea lui cu priceperi și
deprinderi temeinice de muncă practi-
că, cu un larg orizont de cultură gene-
rală, atît de necesar muncitorului zile-
lor noastre, dublate de o conștiință ina-
intată și de un pertinent simț al dator-
iei. Sînt prevăzute sarcini pentru foru-
rile tutelare privind asigurarea spațiilor
de învățămînt trebuitoare, dotarea la-
boratoarelor și atelierelor din școli,
organizarea în spațiile existente în
unitățile economice, sau, acolo unde
aceasta nu se poate, în spații a-

menajate și construite cu mijloace
simple — a unor ateliere de producție
pentru practica productivă a elevilor
din licee, școli profesionale, precum și
pentru practica tinerilor care se pregă-
tesc prin cursuri de calificare.

Ministerele, celelalte organe centrale,
comitetele executive ale consiliilor
populare și al municipiului București,
centralele și întreprinderile au primit
sarcina să transfere, pe baza unor pro-
grame concrete, întocmite cu unitățile
de învățămînt pe care le tutelează sau
patronează, utilaje, aparate, instalații și
alte obiecte pentru înzestrarea labora-
toarelor și atelierelor școlare, putînd
livra la prețurile legale, materiale nece-
sare de uz didactic. În felul acesta
cresc posibilitățile școlilor de a-și im-
bunătăți baza materială în vederea u-
nui învățămînt de un înalt nivel știin-
țific, a unei pregătiri tehnico-producti-
ve de calitate.

Un învățămînt

obligatoriu unitar

Întruchipare elocventă a politicii
științifice a partidului nostru în dome-
niul învățămîntului, măsurile stabilite
de Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19
iunie 1973, pe linia Directivelor Con-
gresului al X-lea al Partidului au dat
învățămîntului obligatoriu de zece ani
următoarea structură : ciclul I, primar,
cu o durată de patru ani ; ciclul II,
gimnazial, cu o durată de patru ani ;
ciclul III, prima treaptă a liceului, cu o
durată de doi ani. Se realizează în fe-
lul acesta, un învățămînt obligatoriu
unitar, cu o durată de zece ani, asigu-
rînd o pregătire mai largă și mai pro-
fundă, strîns legată de viață, de practi-
că, în concordanță cu cerințele dezvol-
tării societății noastre. Pregătirea teo-
retică și practică de un profil larg a
absolvenților primei trepte a liceului va
permite — conform prevederilor hotărî-
rii din 5 aprilie a.c. — încadrarea fără
dificultate într-o activitate social-utilă,
cu prioritate în producția materială,
sau continuarea studiilor într-o formă
superioară de învățămînt. Principiul
care a călăuzit elaborarea planurilor și
programelor de învățămînt pentru a-
ceastă treaptă a liceului a fost realiza-
rea unui raport echitabil între pregăti-
rea teoretică și cea practică, astfel încît
absolvenții să poată exercita diferite
meserii, evident mai simple, fără o pre-
gătire în plus. Absolvenții acestei trepte,

care nu vor urma treapta a II-a a lice-
ului, au posibilitatea să-și desăvîrșeas-
că pregătirea profesională prin cursuri
de calificare cu durată scurtă sau prin
școli profesionale cu durată redusă.
Doritorii își vor putea continua studiile
liceale prin formele serale sau fără
frecvență care le vor sta la dispoziție
într-un număr sporit.

Licee cu profile largi

Începînd din anul școlar 1974—1975
liceul, conceput pe profile largi, va fi
diversificat în opt tipuri, prevăzute, de-
altfel, de Hotărîrea Plenarei C.C. al
P.C.R. din 18—19 iunie 1973 : real, u-
manist, industrial, economic, agricol și
silvic, sanitar, pedagogic, de artă. În
cadrul acestor opt tipuri de licee, vor
exista 24 de profile, după cum urmează :
tipul de liceu real — profilul real ;
umanist — umanist ; industrial — me-
canică, electrotehnică, chimie industri-
ală, construcții, metalurgie, prelucrarea
lemnului, industrii alimentare, textile
și confecții, poligrafie, navigație, infor-
matică ; economic — economic, alimen-
tație publică ; agricol și silvic — agri-
col, mecanică agricolă, îmbunătățiri
funciare și gospodărirea apelor, silvi-
cultură și exploatarea forestiere ; sani-
tar — sanitar ; pedagogic — pedagogic ;
artă — muzică, arte plastice, coregrafie.

Pentru a se asigura un raport cores-
punzător între specialități, între numă-
rul de elevi cuprinși în liceele real-uma-
niste și cel al elevilor din liceele de
alte profile — precum și pentru a putea
cuprinde în treapta I de liceu întreaga
generație de absolvenți ai clasei a VIII-a
— hotărîrea prevede înființarea, încă din
vara acestui an, a 163 de noi licee, mai
ales de profile din domeniul producției
materiale și transformarea în licee in-
dustriale și agricole a 11 licee real-uma-
niste și economice. Totodată, vor
funcționa filiale ale liceelor, cu profile
în concordanță cu cerințele de cadre și
cu dezvoltarea economică și socială
din fiecare județ. Prevederile recente
hotărîri conduc, în anul școlar
1974—1975, la cuprinderea promoțiilor
clasei a VIII-a într-un procent de 30 la
sută în liceele real-umaniste și 70 la
sută în liceele de specialitate. Aceasta
înseamnă noi pași în îmbunătățirea
acestui raport față de anii anteriori :
dacă în 1970—1971, raportul dintre cate-
goriile de licee amintite mai sus era de
2,70/1, în 1973—1974 el este de 0,92/1,
pentru ca, în 1974—1975, să fie de 0,42/1
în favoarea liceelor industriale, agrico-
le-silvice și de alte profile.

Unități școlare complexe

Acolo unde funcționează, în aceeași
localitate cu școala profesională, licee-
le se vor constitui în unități școlare

complexe care vor cuprinde : liceul,
școala profesională, școala de maiștri,
școala postliceală, cursurile de califi-
care și de perfecționare. Aceste unități
vor avea o singură conducere, același
colectiv profesoral, aceeași bază mate-
rială. În localitățile în care nu există
alte forme de pregătire a cadrelor de
profil, liceele vor fi organizate în unități
independente. Filialele liceelor vor func-
ționa în localuri ale școlilor generale
de la orașe și sate, în localuri ale șco-
lilor profesionale. În mediul rural, fili-
alele liceelor vor avea profilele : real,
umanist, mecanic și agricol. De mențio-
nat că, în comunele în care există întreprin-
deri industriale, precum și în
zonele din care se recrutează cu precă-
dere forță de muncă pentru industrie,
se vor înființa filiale și în profilul ace-
lor ramuri.

Așa cum rezultă din documentele de
partid și de stat în vigoare, liceele vor
avea o dublă subordonare, atît față de
Ministerul Educației și Învățămîntului,
cît și față de ministerul sau organul
central și local de resort. Aceasta cre-
ează condițiile pentru o mai bună încad-
rare a școlilor cu personal didactic a-
decvat, organizarea și desfășurarea, la
un nivel științific superior, a practicii
de specialitate, întărirea bazei materi-
ale prin dotarea mai amplă a atelierelor
și laboratoarelor, prin organizarea
eficientă a acelor spații de practică pe
care le vor rezerva întreprinderile.

Fixînd cadrul concret de aplicare a
prevederilor Hotărîrii C.C. al P.C.R. din
18—19 iunie 1973, elaborate în spiritul
indicațiilor Congresului al X-lea și ale
Conferinței Naționale a Partidului —
Hotărîrea Consiliului de Miniștri din 5
aprilie a.c. marchează o etapă nouă în
perfecționarea școlii noastre — în con-
ținut și formă — dînd liceului o impor-
tanță particulară în ridicarea nivelului
general de cultură și de civilizație al
întregului popor, în pregătirea pentru
muncă și pentru viața social-utilă a ti-
nerelor generații. Aceasta obligă pe cel
ce slujesc școala să acționeze energic
pentru traducerea în viață a recentelor
măsuri, în subtextul cărora e necesar
să vadă îndatorirea de a-și pregăti e-
levii cu mai multă grijă și răspundere,
de a contribui în mod real la orientarea
lor școlară, la convingerea părinților
asupra meseriei celei mai potrivite pen-
tru fiul lor.

Progresele actuale remarcabile ale
societății noastre ne obligă să înțelegem
că transformarea primelor clase de li-
ceu într-un bun al maselor nu înseam-
nă o invitație la slăbirea exigenței, un
acord tacit asupra coborîrii nivelului de
pregătire al celor ce intră pe porțile
larg deschise ale liceului. Ci o chemare
— cu adînci rezonanțe patriotice — ros-
tită de însuși secretarul general al
partidului, de a depune eforturi înzeci-
te pentru înălțarea generațiilor de ti-
neri, în ultimă analiză, a întregului po-
por, pe treptele cele mai de sus ale
cunoașterii, ale culturii și civilizației.

Perfecționarea și dezvoltarea învăță-
mîntului nostru impun utilizarea în
predare a unor metode moderne de în-
sușire a cunoștințelor în vederea încu-
rajării capacității de creativitate a ele-
vilor, care pot deveni astfel participanți
activi în desfășurarea lecției și mode-
lării proprii lor personalități. Conș-
știente de însemnătatea pe care o are
calitatea activității pe care o desfășoară,
cadrele didactice din întreaga țară
participă la diferite forme de perfec-
ționare prin care dovedesc interes con-
tinuu pentru îmbunătățirea pregătirii
lor profesionale. Preocupată de for-
marea unui raționament matematic la
școlarul mic, pe măsura acumulării cu-
noștințelor teoretice și a formării de-
prinderilor de calcul, învățătoarea
Maria T. Prună de la Școala generală
nr. 30 din Craiova și-a ales drept temă
a lucrării pentru gradul I „Metode și
procedee de rezolvare a problemelor de
aritmetică cu școlarii de clasa I ; cu-
noașterea copilului și dezvoltarea gîn-
dirii logice la începători“. Publicăm,
mai jos, din această lucrare, capitolul
referitor la rezolvarea problemelor sim-
ple și compuse cu copiii din clasa I, în
care este evidențiată o tipologie a pro-
blemelor compuse de elevi.

★

„După introducerea copiilor, în sfera
problemelor simple, cînd am trecut la
etapa compunerii problemelor de către
ei, după acțiuni cu obiecte sau după
desene, am procedat în felul următor :
am fixat pe tablă desenul unui pom,
în care am agățat 10 mere și le-am
cerut copiilor să compună o problemă.
Am observat că sînt copii care încear-

Din lucrările pentru gradul I

„Compunerea problemelor“

că să deseneze singuri și să compună
probleme după desenele lor, de exem-
plu : «Mama mi-a adus patru pere. Am
dat o pară colegei mele de bancă. Cu
cîte pere am mai rămas eu ?». Desene-
le nu au fost chiar așa corecte, dar am
apreciat munca și ideile copiilor.

Compunerea problemelor după ac-
țiuni cu obiecte sau după desene am
folosit-o și la problemele compuse. Co-
pii au manifestat tendința să compu-
nă numai probleme simple. De aceea,
în urma unor discuții purtate cu ei,
i-am determinat să compună probleme
de tipul : «Eu am cumpărat de la libră-
rie 10 crete pe care am dat 1 leu. Am
adus la școală 2 crete și am dat su-
rioarei mele 2 crete. Cîte crete am a-
casă ?». La proba de control, am con-
statat că din 24 de copii prezenți, 16
copii au alcătuit probleme compuse
corecte.

Într-o altă etapă, elevii au compus
probleme avînd drept model o altă
problemă, prezentată de mine.

Acest fel de a compune probleme
după probleme model își pierde vala-
bilitatea pe parcurs deoarece copiii au
mult spirit inventiv și utilizarea ace-
stui procedeu este potrivită pînă cînd ei
înțeleg bine sensul celor explicate. De
aceia, ulterior, elevii au compus pro-
bleme după numere date. Mai întii,

le-am dat numere mici, pentru a evita
ca orice combinație făcută de ei să nu
depășească cunoștințele lor. Am scris,
de exemplu, pe tablă numerele 4, 2, 1.
După un timp foarte scurt de gîndire,
majoritatea copiilor, folosind în exem-
plele lor flori, animale, fructe, au for-
mat combinații diferite.

Un procedeu care solicită mai mult
gîndirea copiilor este compunerea pro-
blemelor după exerciții. Dacă în cazul
anterior copilul este liber să aleagă o-
perația care vrea și să folosească nu-
merele în ordinea care crede, în acest
al doilea caz, el este obligat să gin-
dească și să lucreze așa cum se cere.

Pentru a-i aduce pe copii mai aproa-
pe de aceste probleme, am făcut, la in-
ceput, cîteva exerciții pregătitoare de
genul următor : $2 + 3 - 4 = ?$;
 $6 + ? = 9$; $5 + 4 - ? = 4$; $? - 4 = 6$.
Apoi, am propus copiilor să folo-
sească, în probleme diferite obiecte.
Dîndu-le exercițiul : $4 + 3 - 5 = ?$,
elevii au formulat problemele.

Rezolvarea problemelor cu termeni
care nu se folosesc în rezolvare solicită
intens gîndirea școlarului. Este adevă-
rat că nu toți copiii s-au descurcat cu
aceeași ușurință. Mai întii, le-am in-
dicat un domeniu de unde să folosească
date. De exemplu, «gîndiți-vă că mer-
geți la librărie și vreți să știți cît ați

cheltuit din toți banii pe care i-ați avut
la voi». Am cerut exemple copiilor mai
buni. Iată-le : «Mama îmi dă 25 lei.
Cumpăr de la librărie caiete de 6 lei,
cerneală de 3 lei, un bloc de desen
pentru sora mea de 7 lei, crete de 2 lei
și bomboane tot de 2 lei. Cîți lei am
cheltuit ?». Se observă că băiatul atras
de cumpărături a uitat numărul lor și
va avea de rezolvat mai multe opera-
ții. În rezolvarea problemei, am antre-
nat toată clasa. După ce au aflat cîți
lei a cheltuit colegul lor, le-am cerut
să schimbe întrebarea, dar să păstreze
operațiile. Au răspuns la întrebare :
«Cîți lei au costat cumpărăturile ?».

Prin compunerea problemelor de că-
tre copii am reușit să le consolidez cu-
noștințele despre numere și operații cu
numere, să-i determin să înțeleagă și
să compună probleme cu 1—2—3 (uneori
chiar mai multe) operații, să le dez-
volt limbajul și orizontul de cunoștințe
folosind exemple din viața practică.

În munca la clasă, am urmărit înde-
sebi dezvoltarea gîndirii logice a șco-
larilor de clasa I, dar nu am uitat că
ei judecă în mod independent. În acest
scop, amintesc cîteva concluzii referi-
toare la munca învățătorului care îl
poate determina pe copii : să rezolve în
clasă, sub îndrumarea sa probleme ase-
mănătoare cu cele rezolvate în clasă ;
să alcătuiască acasă probleme asemă-
nătoare cu cele lucrate în clasă ; să rez-
olve probleme care nu au fost rezol-
vate în clasă, legate de teme învățate
(în felul acesta îi pregătim pentru dife-
rite concursuri) ; să rezolve singuri
probleme acasă.

PREȘCOLARII

ACȚIUNI MULTIPLE

Posibilități
de autodotare

În colectivele de educatoare din grădinițele municipiului Oradea se constată un interes sporit pentru găsirea unor posibilități de confecționare a unui material didactic executat artistic și care să nu se deterioreze după un timp de folosire mai îndelungat, din lemn, placaj, material plastic (deșeuri). În nenumărate grădinițe (nr. 47, nr. 45, nr. 22, nr. 19), trusele educatoarelor reprezintă adevărate modele de creativitate, de exemplu: trusa de material distributiv folosită pentru reprezentări matematice. Materialele pot fi utilizate cu succes în toate tipurile de jocuri: pentru ordonarea în plan orizontal și vertical, pentru precizarea formelor și a culorilor sau a dimensiunilor multilateral de obiecte, pentru însușirea numeratiei. Ele sunt confecționate din material plastic foliar, mușama, coperte plastice de cărți sau caiete deteriorate.

O altă categorie de materiale o constituie acea care sînt confecționate în relief. Unitățile de cooperare din acest județ au realizat, prin ștanțare, material mărunt, folosind ca materie primă deșeuri de diferite materiale, care își găsește o largă utilizare în activitățile la liberă alegere a copiilor, în jocurile și exercițiile senzoriale.

Un alt aspect pe care îl considerăm deosebit de important este asigurarea unei bune baze materiale a grădiniței realizate pe plan local. În acest sens, recomandăm tipurile de măsuțe și scăunele realizate de O.C.L. „Mobilă” din Oradea.

RODICA ȘOVAR
Inspector în Ministerul Educației și Învățămîntului

Măsurile și angajamente

În județul Botoșani, comitetele executive ale consiliilor populare și conducerea C.A.P.-urilor au amenajat, din timp, spații unde, începînd de la 1 martie, încă 40 grupe noi de copii preșcolari funcționează, în condiții bune, cu peste 1200 copii de cinci ani, în mediul rural. Tot în acest an, prin planul de producție al C.A.P.-urilor, s-au votat sume pentru construcția a 57 grădinițe cu tot confortul, pentru două pînă la patru grupe, care vor funcționa pe toată durata unei zile, în perioada muncilor de vîrf din agricultură și se va termina construcția celor cinci începute în anul trecut. 65 grădinițe au asigurat masa și odihna copiilor, începînd din aprilie, încă 49 grădinițe se vor adăuga, așa că numărul lor va spori la 114.

ILEANA REBENCIUC
Inspector școlar, Inspectoratul școlar al județului Botoșani

Beneficiari —
tinerele mlădițe

Sub îndrumarea Comitetului județean de partid și cu sprijinul efectiv al acestuia, în anul școlar 1973-1974 grădinițele de copii din întregul județ Galați au cuprins peste 2600 copii în plus față de anul școlar precedent. Numărul lor este în continuă creștere, ca urmare a amenajării și dotării cu mobilier a noi spații destinate învățămîntului preșcolar îndeosebi în mediul rural, unde s-a prevăzut, odată cu redeschiderea cursurilor la 1 martie a.c. înființarea a încă 25 de grupe.

Dintre acțiunile întreprinse,

menționăm sesiunea de comunicări științifice cu tema „Metode și procedee de modernizare a învățămîntului preșcolar”, „Ștafeta album” — un caiet metodic care a circulat pe la toate grădinițele din municipiul Galați — schimbările de opinie dintre educatoarele din municipiile Galați, Tecuci, Ploiești, Pitești și la Grădinița C.C.T. din București. În perspectivă, se vor organiza un schimb de experiență cu educatoarele din municipiul Brăila și un altul cu educatoarele din județele limitrofe județului Galați, referitor la rolul pe care îl ocupă teatrul de păpuși în grădiniță, urmat de un concurs al formațiilor de teatru de păpuși ale educatoarelor din județe.

Mai notăm culegerea de creații originale ale educatoarelor județului Galați intitulată „Daruri pentru cei mici” — poezii, scene, cîntece, ghicitori — înființarea unei grupe experimentale, sub conducerea a două educatoare cu bună pregătire de specialitate și cu sprijinul permanent al unui psiholog și al unor medici pediatri și psihiatri, înființarea a două ateliere de confecționat material didactic, unul la Galați și altul la Tecuci. Seturile confecționate vor servi drept model tuturor educatoarelor din județul nostru.

MARIOARA STOENESCU
Inspector, Inspectoratul școlar al județului Galați

Dialog profesional

Educatoarele județului Mehedinți au participat, recent, la o consfătuire de lucru organizată de inspectoratul școlar în colaborare cu Casa corpului didactic, care a întrunit importanți factori de răspundere: Rodica Șovar, inspector în Ministerul Educației și Învățămîntului, reprezentanți ai organelor de partid și locale, directorul Liceului pedagogic, președintele U.J.C.A.P. Discuțiile purtate, imaginile pe diapozitive prezentate au scos în evidență preocupări pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului preșcolar din acest județ: asigurarea bazei materiale, pregătirea cadrelor calificate, modernizarea procesului instructiv-educativ. S-a pus accentul, în mod special, pe schimbarea stilului de muncă, pe folosirea metodelor moderne, active, care vizează dezvoltarea capacităților intelectuale, pregătirea copilului pentru a se integra cu ușurință la noile sarcini ale actului de învățare din școală.

MARIA MARINA
educatoare, Grădinița nr. 20 din Drobeta Turnu-Severin

Pentru
o concepție unitară

La Grădinița de copii din satul Șirnea, județul Brașov, există o colaborare strînsă între grădiniță și școală. Pentru a se cunoaște munca și preocuparea educatoarei pentru pregătirea preșcolariilor s-au organizat următoarele activități: vizitarea învățătoare la clasa I a anului școlar 1974-1975 a ținut mai multe activități la grădiniță, cu scopul de a cunoaște copiii, nivelul la care se găsesc și programa grădiniței. Activitatea de reprezentări matematice nr. 25 s-a ținut ca lecție deschisă, cu participarea tuturor cadrelor didactice de la școală, iar subsemnata (fiind singura educatoare și participînd la toate consiliile profesionale ale școlii) am ținut o lecție deschisă de dezvoltare a vorbirii la clasa I, cu

tema „Cum circulăm pe stradă?”, în scopul de a vedea nivelul de dezvoltare al copiilor care au fost preșcolari.

LUCIA CIOACA
educatoare, Grădinița din satul Șirnea, jud. Brașov

„Pasiune, iscusință,
curaj”

Sub acest titlu generic, Casa corpului didactic, în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Arad, a deschis o expoziție a copiilor preșcolari. Fără a ignora valoarea estetică a lucrărilor expuse, frapază mai cu seamă pasiunea pe care micii artizani au depus-o în realizarea unor obiecte de largă utilitate în viața cotidiană.

Vom găsi în cele două săli ale expoziției desene, decupaje de hîrtie și figurine din piele, albume, compoziții din scene din diferite povestiri, intarsii, lucrări în acuarele, carioca și tempera, execuții pe și în lemn, pirogravuri, picturi pe sticlă, cusături pe pînză, lucrări colective din polistiren etc.

Mai aducem precizarea că expoziția, organizată prin grija inspectorului școlar de specialitate, Victoria Brîndușescu, este închinată aniversării a 30 de ani de la Insurecția Națională antifascistă armată și întîmpinării Congresului al XI-lea al P.C.R.

Prof. I. ANTON
Arad

Atmosferă
de efervescență
creatoare

Călăuzindu-se după indicațiile Plenarei C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973, Inspectoratul școlar al municipiului București, sectorul V, sub îndrumarea permanentă a Comitetului municipal de partid, a Comitetului de partid al sectorului V, și-a propus încă din primele zile ale anului școlar o serie de acțiuni de largă informare a educatoarelor, care să ducă la înnoirea procesului de învățămînt, la modificarea stilului de lucru, la adoptarea unei tehnologii dinamice, creative, științifice, la abandonarea metodelor învechite de formalism și rutină. În acest sens, s-a întocmit un plan anual, în care au fost înregistrate obiectivele cele mai importante: tradiționala consfătuire de la începutul anului școlar, consfătuirea educatoarelor cu învățătorii la nivelul sectorului V (în care s-a desprins necesitatea activizării tuturor subiecților și omogenizării grupelor de preșcolari), cercurile pedagogice din trimestrul I cu tema „Educația fizică în grădinițele de copii”, întîlnirile educatoarelor cu profesoara metodică de educație fizică din sectorul V, precum și cu un profesor logoped din sectorul V, în scopul îndrumării educatoarelor pentru corectarea defectelor de vorbire și a recuperării copiilor preșcolari de grupă mare.

Un rol deosebit la creșterea calității și eficienței muncii instructiv-educative l-a avut organizația de partid a educatoarelor din sector, activitatea responsabililor de cercuri pedagogice, care au mobilizat și sprijinit activitatea cadrelor didactice.

IOANA FUMEA
inspector, Inspectoratul școlar al municipiului București, sectorul V

CLASELE I-IV

Exigență sporită
în muncă

Predau în acest an școlar la clasa I și folosind experiența acumulată la clasă în cei peste douăzeci de ani de activitate, m-am străduit ca încă de la început să-mi organizez munca astfel încît să asigur înlăturarea oricărui „rebut” din activitatea mea la clasă.

Am considerat că lupta împotriva repetenței înseamnă exigență sporită în muncă și ridicarea la un nivel superior al calității lecțiilor. Din numărul de elevi înscriși în clasa I am observat că foarte puțini știau să scrie, să citească ori să socotească. Cea mai mare parte dintre copii nu cunoșteau nimic: erau abia la primul lor pas. Pentru înlăturarea cu desăvîrșire a repetenței am căutat să cunosc exact nivelul lor de pregătire, mediul din care vine elevul, condițiile pe care le are pentru pregătirea lecțiilor, acasă, posibilitățile părinților de a interveni în supravegherea muncii independente a copilului. De aceea am vizitat pe rînd încă de la începerea cursurilor pe toți elevii care făceau parte din colectivul clasei mele.

O atenție deosebită am acordat muncii diferențiate, organizate pe grupe de elevi. Acest lucru mi-a dat posibilitatea să parcurg întreaga materie prevăzută în programă și planificată pentru trimestrele I și II și să asigur în același timp o însușire bună a cunoștințelor de către toți elevii clasei.

În trei zile pe săptămînă am organizat învăț-

Tot timpul

La clasa a II-a pe care o conduc, avînd un număr de 26 elevi, am căutat să utilizez tot timpul, fiecare minut al lecției, activizînd permanent elevii prin muncă independentă și jocuri aritmetice. Pentru aceasta, i-am convins pe elevi să-și corecteze singurele teme avute acasă. Iată cum procedez. Înaintea controlului temelor din caiete efectuat de mine, cîțiva elevi citesc tema, iar ceilalți urmăresc cum și-au efectuat-o, corectînd eventualele greșeli. Le dau apoi să lucreze independent exerciții și probleme din manual sau scrise de mine la tablă sau pe cartonașe, probleme diferențiate în funcție de capacitatea intelectuală a fiecărui elev. În timp ce elevii lucrează, controlez tema avută acasă, felul cum și-au corectat-o în clasă și activitatea lor independentă.

Elevii care și-au efectuat tema dată sînt solicitați să compună și ei alte exerciții și probleme. După fixarea cunoștințelor predate, elevii rezolvă independent jocuri aritmetice legate de tema respectivă. În acest timp controlez și ajut pe ceilalți elevi, îndreptîndu-le greșelile făcute. Predarea cunoștințelor noi o realizez și prin descoperire. Propun apoi elevilor să lucreze independent operînd cu noțiunile predate.

Am constatat că procedînd astfel, lăsînd elevii să lucreze cît mai mult timp liberi, dar verificîndu-le ei capătă încredere în forțele lor, gîndesc creator și se obișnuiesc cu munca de învățatură.

Inv. MARIA IACOB
Școala generală
din Tătărani-Căprioru,
Jud. Dimbovița

În vederea perfecționării

Din inițiativa Casei corpului didactic a județului Vrancea, în trei centre din județ au avut loc dezbateri pe teme psihopedagogice, la care au participat învățătorii și educatoarele din 32 de comune ale județului:

● La Focșani, învățătorii din oraș și din treisprezece comune apropiate au dezbătut tema: „Analiza psihopedagogică a procesului învățării”. Dezbaterea a condusă de prof. Nicolae Mitrea, directorul Liceului pedagogic din Focșani, a accentuat problemele de bază ale învățării: motivația și educarea ei în vederea formării unei atitudini pozitive a elevilor față de procesul învățării și formele și metodele de lucru cu elevii din clasele I-IV pentru înlăturarea repetenței.

● La Odobești, profesorul Constantin Diaconescu de la Liceul pedagogic din Focșani a condus dezbaterile avînd ca temă: „Particularitățile și formele de ma-

Prof. IULIAN TIBREANU
Casa corpului didactic
din Focșani

GIMNAZIUL ȘI LICEUL

Dezvoltarea gândirii tehnice a elevilor

Gîndirea tehnică este o formă a gîndirii practice. Ea reflectă relațiile și legile generale și esențiale implicate în structura și funcțiile diferitelor mecanisme și procese tehnologice. Prin conținutul noțional și prin raporturile cu planul concret, gîndirea tehnică prezintă caracteristici distincte în raport cu gîndirea teoretică.

Una din principalele căi de formare a gîndirii tehnice la elevi o constituie activitățile tehnice productive organizate și desfășurate la nivelul claselor V—VIII și al anilor de liceu, într-o mare diversitate de forme și mijloace — în clasă, în laborator, atelier, în afară de clasă și în cadrul unor activități extrașcolare. Dintre acestea, activitatea practică în atelierul școlar joacă un rol principal. În atelierele de lăcătușărie, electrotehnică, radio-tehnică, organe de mașini, croitorie-broderie, elevii își însușesc componentele principale ale dexterității manuale: iuțea mișcărilor și precizia lor, siguranța manuală, coordonarea mișcărilor manuale, coordonarea privirii etc. Ei cunosc rolul funcțional al obiectului pe care-l realizează;

devin conștienți de necesitatea stringentă a respectării proceselor tehnologice.

În fapt, se observă la elevii noștri mari mutații în ceea ce privește gîndirea lor și deprinderile de muncă sub influența activităților practice, organizate în școli din ce în ce mai bine. Pentru a „măsura” progresele și achizițiile elevilor în aceste domenii, ca urmare a orientărilor pe care le-a primit în ultimii ani învățămîntul, la Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Huși s-au studiat interesele și aptitudinile tehnice ale elevilor din clasele a VI-a și a VII-a și, paralel, din anii II și III de la atelierele de lăcătușărie, radio-tehnică și mecanică-auto.

Printre metodele folosite: observarea directă a elevilor la bancul de lucru, convorbiri cu maistrilor-instructori asupra îndemnării elevilor; înregistrarea unor reacții (îndeosebi cronometrarea timpului necesar pentru efectuarea unor operațiuni); anchete psihologice în rîndul elevilor, notele subiecților la diferite obiecte de învățămînt înrudite cu domeniul tehnicii (fizică, desen tehnic).

Răspunsurile la anchetă, corelate cu celelalte probe, ne-au dus la următoarele constatări: a) Elementele de gîndire tehnică și interesele tehnice se află într-o dinamică mereu ascendentă de la clasele sau anii de studiu mai mici spre clasele și anii de studiu mai mari. b) La elevii care activează în cercuri, ele sînt mult mai pronunțate decît ale celor care nu frecventează astfel de cercuri. c) Corespondența evidentă între interesele tehnice, rezultatele obținute la diferite discipline școlare și activitatea din cercuri.

Gîndirea tehnică reprezintă o latură deosebit de importantă a dezvoltării personalității preadolescentului și adolescentului. Ea impulsionează formarea deprinderilor și priceperilor manuale și intelectuale, aptitudinilor și atitudinilor (în special atitudinilor față de muncă, față de sine și față de colectivitate) care vor juca un rol deosebit de important în valorificarea personalității.

Prof. HERA STEINBERG
Huși

Invățămînt prelungit cu o anumită grupă de elevi, de la începutul trimestrului I. În aceste ore pun accent pe clarificarea și fixarea unor cunoștințe predate în clasă, pe deprinderea elevilor cu învățarea sistematică.

Pentru a îndrepta la învățatură pe unii elevi, puțini la număr, m-am deplasat la domiciliul acestora, i-am ajutat să-și pregătească lecțiile, am înmormat părinții, indicîndu-le cum își pot ajuta copiii în asemenea cazuri.

La începutul anului, numărul elevilor care aveau nevoie de ajutor a fost destul de mare. În prezent această grupă de elevi, care necesita ajutorul meu, a fost desființată, întrucît rezultatele obținute de ei s-au dovedit a fi bune.

În pregătirea temeinică a școlărilor din clasa I, un real folos mi-a fost și sprijinul primit din partea mamei copiilor. În afara lectoratului părinților am organizat discuții cu mamele despre modul cum pot fi ajutați copiii în familie, ce este bine să cunoască părinții din activitatea individuală a elevului etc.

Toate aceste măsuri luate din timp și folosite cu răbdare de la caz la caz, în împrejurări diferite, la care se adaugă și dragostea și pasiunea muncii, pentru a obține generații de elevi foarte bine pregătiți, mi-au dat satisfacția de a putea încheia primul și al doilea trimestru fără nici un corigent sau repetent.

Munca continuă. Acum începe un alt aspect al activității la clasă: lichidarea medocrității în pregătire, ridicarea nivelului general al clasei.

Inv. OLTEA LUCAN
Liceul din Vama, județul Suceava

Modernizarea predării

Comisia metodică și cercurile pedagogice ale celor 49 de învățători de pe Valea Argeșului, conduse de Inv. Napoșon Popescu, își desfășoară activitatea permanent în școlile din comunele Davidesti, Hîrtiești și Boteni, urmînd modernizarea și perfecționarea predării. La Școala generală din Boteni am asistat la ore de cunoștințe desore natură, care s-au des-

fășurat în cabinete și laboratoare bine dotate unde s-a utilizat o tehnologie didactică modernă. Recent, la Hîrtiești, am urmărit lecții de gramatică, limba română și muzică, desfășurate pe baza îmbinării armonioase a metodelor clasice-tradiționale cu cele moderne.

Inv. FLORICA RIZEA
Școala generală Conțești-Oltcană, jud. Argeș

Educația muzicală a elevilor

Preocuparea permanentă a învățătorilor din comuna Mușetesti, județul Gorj, pentru formarea multilaterală a elevilor se manifestă și prin contribuția pe care o aduc în educarea muzicală a copiilor. De aceea, tema unei sedințe a comisiei metodice a învățătorilor a fost: „Lecția de muzică la clasele II—IV”. După ce învățătoarea Irina Manu a prezentat scopul urmărit în lecție și metodele folosite, învățăto-

rii au audiat referatul „Predarea notației muzicale”. Au urmat dezbaterea în cadrul căreia fiecare cadru didactic a împărtășit din experiența sa, arătînd contribuția pe care și-a adus-o în transpunerea în viață a hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului.

Inv. D. GEORGESCU
Școala din Larga, jud. Gorj

Instantaneu la clasa I

Folosirea proiecțiilor în predarea matematicii

Creșterea ponderii utilizării proiecțiilor în procesul de învățămînt determină o asimilare corectă și eficientă a cunoștințelor, deoarece „învățămîntul vizual” îi antrenează pe elevi într-o organizare „cronospațială” impusă. La aceasta se adaugă și faptul că imaginile fixe — în cazul proiecțiilor simple — oferă elevului prilejul unui examen temeinic al fenomenului studiat, facilitînd judecata personală și dezvoltarea spiritului de exactitate. Prin caracterul său static, imaginea fixă îndeplinește o funcție documentară, conducînd la o constatare lucidă și la analizarea obiectivă a celor observate. Ea introduce cu ordine riguroasă în înțelegerea unor fenomene, furnizînd o imagine simplificată, organizată și mai ales explicită, substituind, atunci cînd este necesar, abstracția limbajului cu realismul prezentării.

Pornind de la aceste considerații teoretice, catedra de matematică de la liceul nostru a folosit proiecțiile simple drept mijloace auxiliare în predarea unor lecții de matematică. Au fost redată, în acest mod, lecțiile din capitolele: „Secțiuni în corpurile geometrice”, „Graficele funcțiilor trigonometrice”, „Operații cu matrici” (înmulțirea matricilor), „Logaritmi” (proprietățile logaritmilor) etc. Din experiența de pînă acum a reieșit că folosirea proiecțiilor în predarea aritmeticii este utilă a tît elevilor, cit și profesorului. Ea este un

procedeu didactic care angajează elevii într-o activitate intelectuală susținută, facilitîndu-le înțelegerea operațiilor matematice. În același timp, folosirea ei mărește posibilitățile de control și autocontrol și scurtează timpul de lucru. Pentru realizarea acestor scopuri, am ales cu multă grijă lecțiile în predarea cărora am utilizat proiecția simplă în vederea creării unei înțelegeri reale de cîntre elevi, a esențialului. Înlănțuirea imaginilor, alese cu discernămint și alternarea lor corectă cu explicația mea a permis elevilor să înțeleagă rapid și corect funcțiile trigonometrice, înmulțirea matricilor și proprietățile logaritmilor. Am observat că proiecțiile se pot aplica cu rezultate bune mai ales la clasele omogene ca nivel de pregătire și ritm de lucru, deoarece în acest caz se lucrează mai mult cu întreaga clasă. Orice profesor cu experiență la catedră și cunoscător al mijloacelor tehnice moderne poate îmbina judicios munca frontală cu cea individuală și atunci cînd folosește proiecția ca modalitate de predare-asimilare. Dealtfel, îmbinarea în predare a formelor clasice cu utilizarea mijloacelor audio-vizuale este cea mai bună cale în formarea reprezentărilor matematice în înțelegerea operațiilor care conduc la formarea unei corecte gîndiri matematice.

Prof. E. IONESCU
Liceul nr. 10 din Cluj

Lucrări practice în laboratorul de fizică

„Învățămîntul liceal și tehnic profesional”

nr. 3 1974

Din acest număr remarcăm articolele: „Meseria se învață lucrînd efectiv”, (Alexandru Vasilescu); Dezbateră asupra studiului limbii și literaturii române; „Învățămîntul modern și dialogul om-mașină”, (Marius Mendelovici și Dan Văiteanu); „Tezele cu subiect unic și cîteva concluzii privind studiul matematicii în liceu” (Ioana Alexandrescu și Mauriciu Badea). La rubrica „Tehnologie didactică” Alexandru Gheorghiu și Mircea Popovici semnează articolul „Învățarea prin descoperire”. Semnalăm, de asemenea, rubricile „Pe teme de educație” („Opinia publică și funcțiile ei în viața socială” de Elena Cojan); Itinerar în lumea profesiunilor (Largi posibilități de creștere a ponderii femeilor în toate ramurile economiei naționale).

Simpozionul „Reconsiderarea raporturilor profesor-elevi, condiție a modernizării procesului de învățămînt”

Relația profesor-elev este prin excelență o relație de muncă iar ceea ce o facilitează sau, altfel spus, actul de muncă care-i pune în această relație, este învățătura. Profesorul nu reprezintă în cadrul acestei relații numai un transmițător de cunoștințe, ci, în primul rînd, un organizator al procesului învățării, cel care, etapă cu etapă, îi conduce pe elevi spre descoperirea și înțelegerea legilor, fenomenelor naturii și societății. Trei laturi presupun organizarea procesului învățării: lecția ca activitate independentă, diferențiată a elevilor, continuarea activității de învățare în afara școlii și mobilizarea resurselor elevului în direcția învățării prin activități extrașcolare. Articolele pe care le publicăm mai jos se referă la cea de a treia latură.

Pornind de la individualitatea elevului

Vorbim frecvent despre elevii foarte buni, buni, mediocri, slabi și chiar foarte slabi. Adică, îi clasificăm pe elevi, uneori pe criterii subiective, după situația și nivelul lor la învățatură. Totul pare firesc. Fiecare elev își are individualitatea sa prin care se afirmă în colectivul clasei. Iar noi nu putem decât să dăm fiecăruia nota cuvenită; să-i laudăm și recompensăm pe cei cu rezultate frumoase sau, pe cei cu rezultate slabe la învățatură și purtare să-i dojenim, să-i mai ajutăm.

Și totuși... după o experiență profesională de numai trei ani am avut la început bănuiala, transformată treptat în convingere, că ierarhizarea elevilor într-o clasă nu este întotdeauna reală și mai ales binevenită. Pentru că un elev (mă refer în mod deosebit la cel din clasele I—IV) este totuși numai un copil. De multe ori capricios, dar nu de neîndreptat. Indisciplinat chiar, dar nu incorrigibil.

Cunoscut este faptul că la vîrsta mică școlarității elevul este pe cit de doritor de a cunoaște, pe atît de sensibil. El nu învață cu convingerea că se formează pe sine însuși, ci pentru a-i mulțumi pe cei în preajma cărora trăiește: părinți, bunici, învățător sau, uneori chiar pentru bucuria unei note mari. Aceștia, cu toată motivația lor subiectivă, sînt elevii cel mai des înfrînți și considerați indobște elevi silitori. Există însă printre elevii slabi și foarte slabi multe potențe mai puțin sesizabile. O neatenție a elevului, o indispoziție, o neatenție din partea examinatorului, și elevul primește o notă slabă. Se face caz de ea acasă. Copilul nu se poate explica în fața părinților. Nici chiar în fața prietenilor. Fenomenul se poate repeta chiar în zilele următoare. Noi apostrofăm, și copilul se inhibă, devine indiferent față de învățatură, pierde chiar încrederea în puterea lui de a mai învăța. Situația persistă, treptat ne obișnuim cu gîndul că este un elev slab și va rămîne astfel clasificat. Trec trimestre, trec ani, copilul devine recalcitrant, indisciplinat. Cînd, într-un tîrziu, va putea înțelege că învață pentru sine „saltul calitativ” este extraordinar de greu. Pentru că golurile din primul ani vor persista.

În situațiile acestea nu este suficient să se discute cu părinții, să se organizeze consultații. Nici chiar unele discuții cu elevul nu sînt suficiente. Pentru că el a devenit neîncrezător și suspicios, se complăce a fi cotel drept un elev slab. Singura soluție rămîne prietenia cu elevul, prietenie înțeleasă în sensul apropierii de el, al înțelegerii sale profunde, al unor investigații în universul său, făcute cu tact și cu grijă. Dacă imprudența de a-l „ofensa” sau descuraja s-a produs din partea noastră, sau a altor colegi, imediat ce este sesizată trebuie să apelăm la toată măiestria de care sîntem capabili pentru a ni-l apropia. Chiar elev slab și indisciplinat fiind. Să nu-l lăsăm de la început să înțeleagă în ce direcție vrem să-l influențăm. A te interesa de familia și prietenii lui, de modul în care-și petrece timpul în afara școlii, înseamnă un drum mai sigur spre succes decît a-l descrie perspectiva unor note bune dacă va învăța. Încrederea și prietenia noastră îi stimulează pe elevi,

Trebuie să ne facem din elevi prieteni care să aibă curajul a ni se mărturisii cu toată sinceritatea asupra binelui și răului. Vor crede în noi și în sfaturile noastre, se vor rușina cînd greșesc. Vor crede în ei înșiși. Iar noi, la rîndu-ne, cunoscîndu-l pe fiecare, să credem în fiecare în parte, în puterea lor de a se autodepăși.

Să nu mai vorbim (și cu atît mai puțin în prezența lor) despre elevi buni, elevi slabi, ci despre elevii noștri. Sau, chiar despre prietenii noștri mai mici.

Să avem convingerea (și să acționăm conform acestei convingeri) că toți elevii au suficiente resurse interioare spre a fi elevi foarte buni sau, mai simplu, elevi. A-i înțelege astfel pe elevi înseamnă a-i ajuta pe ei și pe noi înșine.

Inv. RANEA VRANAU
Școala generală nr. 2,
din Singiorz-Băi

Autoritate bazată pe colaborare și încredere

Facultățile ne dau buni specialiști, majoritatea profesorilor sînt stăpîni pe materia pe care o predau, asigură lecțiilor un înalt conținut științific. Dar, după cum știm, procesul de învățămînt este un proces instructiv-educativ, iar educația, ca act, aparține relațiilor interpersonale. Ca urmare, eficiența actului educativ se decide pe terenul relațiilor zilnice dintre profesori și elevi. Situațiile educaționale sînt extrem de diverse, multiple, niciodată ele nu pot fi prevăzute cu certitudine. În relațiile profesor-elev, pe lîngă o tradiție pozitivă a școlii noastre, se constată că uneori predomină anumite prejudecăți, practici învechite, pe care învățămîntul modern nu trebuie să le tolereze.

Nu este suficient să fii un bun specialist, iar prin aceasta, automat să devii și un bun profesor. Ca bun specialist poți lucra într-o fabrică, laborator, instituție. Pentru a fi un bun profesor se cere ca, pe lîngă cunoștințele de specialitate, să fii și un bun psiholog, pedagog, să ai vocație pentru această meserie. În momentul în care hotărîm să devenim profesori, trebuie să ne cercetăm cu atenție, să descoperim dacă în afară de însușirea cunoștințelor de specialitate, posedăm calitățile necesare unui bun pedagog, avînd în vedere că sîntem răspunzători față de copilul încredințat școlii.

Literatura de specialitate, lucrările de pedagogie și psihologie ne oferă un bogat material, care să ne ajute și să ne călăuzească în activitatea noastră. Din păcate, ele sînt cercetate de un număr destul de restrîns de cadre didactice, fapt care ar putea fi constatat destul de ușor dacă s-ar efectua o anchetă prin școli.

Mulți profesori sînt siguri că sînt pedagogi înnașcuți, că nu ar mai avea nimic de învățat în această direcție. Chiar dacă teoretic cunosc felul în care ar trebui să evolueze relațiile dintre profesor și elevi, practic folosesc tot metodele cunoscute de ei. Aceștia consideră că autoritatea lor ar avea de suferit

dacă ar renunța la tonul dictatorial, dacă nu ar critica orice acțiune a elevilor, dacă ar lua în considerare personalitatea acestora. Asemenea profesori se află într-un permanent conflict cu elevii, în general tensiunea în clasă este destul de ridicată și acest lucru nu poate decît să fie dăunător procesului de învățămînt. Profesorul care crede că se face respectat de către elevi menținînd distanța dintre el și aceștia, demonstrîndu-le că el știe totul în comparație cu elevii, care nu știu nimic, sîdînd neîncrederea în forțele copiilor, se înșală. Reproșînd zi de zi elevilor că nu gîndesc, aceștia vor sfîrși prin a nu gîndi. Spunîndu-le mereu că sînt leneși, aceștia vor deveni leneși, vor sfîrși prin a nu mai avea încredere în forțele lor.

Deși în toate lucrările de specialitate se recomandă cadrelor didactice să treacă la relații de colaborare cu elevii, să se situeze alături de elevi din punct de vedere pozițional și moral, prea puțini profesori, se hotărîsc să abdice de la rolul lor de magister dixit.

Autoritatea bazată pe colaborare și

stimulare se creează prin încrederea acordată elevului, prin respectul față de el. Într-un astfel de climat se lucrează cu pasiune, se creează adevărate relații dintre profesori și elevi.

Astăzi, mai mult decît orînd, se cere învățămîntului să formeze cadre cu un larg orizont spiritual, înarmați cu tot ce a creat mai valoros omenirea în domeniul cunoașterii, cu cele mai noi cerceri ale științei și tehnicii mondiale, capabili să treacă rapid la aplicarea cunoștințelor în practică, să le folosească în mod creator. Pentru aceasta trebuie să dezvoltăm gîndirea creatoare a elevilor, stimulînd caracterul ei activ, practic, mobil. Elevul trebuie să devină subiect al propriei sale educații, tinzînd spre continua autoperfecționare, profesorului revenîndu-i sarcina de a fi un îndrumător și organizator al activității elevilor, care să-i ajute să descopere tehnici de lucru, modalități de investigație a realității.

Prof. LIA SANDA ROȘCA
Liceul din Baia de Aramă,
jud. Mehedinți

TÎRGU MUREȘ

Experiment didactic

Aflat în cel de al doilea an, experimentul privind problematizarea lecțiilor desfășurat de cadrele didactice din unitățile preșcolare și școlare din Municipiul Tîrgu-Mureș, sub îndrumarea I.C.P.P.D. — Filiala Cluj, a prilejuit în zilele de 5 și 6 aprilie a. c. prima confruntare publică și posibilitatea de a trage primele concluzii. Experimentul — după cum preciza prof. univ. dr. doc. Anatolie Chircev, prorectorul I.C.P.P.D. — Filiala Cluj, care a condus lucrările — este conceput pe o durată de 4 ani și cuprinde în afară de cadrele didactice din județul Mureș și dascălii din alte trei județe. De aici, și semnificația pe care o prezintă analiza rezultatelor dobîndite în această întii etapă atît pentru cadrele didactice din județ, cît și pentru reprezentanții I.C.P.P.D.: se vor putea aduce corecturile necesare și ameliorările pe care procesul instructiv-educativ le impune în desfășurarea sa firească. Această manifestare științifică a fost consacrată celei de a XXX-a aniversări a eliberării patriei și celui de al XI-lea Congres

al P.C.R. Lucrările consfătuirii s-au desfășurat atît în ședință plenară, cît și pe secții, centrul de greutate căzînd pe acestea din urmă.

În cele două zile, au avut loc activități demonstrative și au fost făcute comunicări la treptele de învățămînt și disciplinele: învățămînt preșcolar; clasele I—IV; limba și literatura română; limba și literatura maghiară; matematică; fizică; chimie; istorie-științe sociale; geografie și biologie. La această importantă manifestare didactică-științifică din viața școlii mureșene, organizată de Inspectoratul școlar județean, Comitetul Sindicatului Învățămînt — Mureș, și Casa corpului didactic, au participat reprezentanți ai M.E.I., U.S.I.S.C., I.C.P.P.D., I.St.P. și invitați din întreaga țară. Demn de subliniat este faptul că atît activitățile demonstrative, cît și comunicările au fost urmate, pe secții, de discuții care au prilejuit un valoros schimb de experiență între organizatori, participanți și invitați.

I. TENESCU

ARAD

Sesiune de comunicări

În zilele de 8—9 aprilie 1974, Casa corpului didactic a județului Arad, în colaborare cu Inspectoratul școlar județean, Consiliul județean al Organizației pionierilor și Comitetul sindicatului învățămînt, a organizat faza județeană a celui de-al III-lea Simpozion național al cadrelor didactice sub titlul: **Reconsiderarea raporturilor profesor-elevi, condiție a modernizării procesului de învățămînt. Aportul mijloacelor mass-media la perfecționarea activităților pionierești.** În cadrul lucrărilor simpozionului au fost susținute 197 de comunicări, repartizate în 19 secții; alături de cadre didactice din municipiu și județ au par-

ticipat reprezentanți ai unor instituții și organizații centrale și universitare: prof. univ. dr. Silvestru Patița, vicepreședinte al Consiliului național al Organizației pionierilor, conf. univ. dr. Iulian Nica, directorul Institutului de cercetări pedagogice, prof. dr. Anton Vasilescu, redactor șef adjunct al „Revistei de pedagogie”, dr. Ioan Drăgan de la Universitatea din Timișoara, lect. univ. Miron Ionescu de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj ș.a.

Prof. A. ILICA
Casa corpului didactic
a județului Arad

Colocviul geografilor

Societatea de științe geografice, în colaborare cu Uniunea sindicatelor din învățămînt, organizează pentru zilele de 20—21 aprilie a.c. Colocviul „Geografia mediului înconjurător”, acțiune dedicată aniversării a trei decenii de la eliberarea României și celui de al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român. Colocviul se deschide cu o serie de referate generale, susținute, în ședință plenară, de către acad. Vintilă Mihăilescu, președinte de onoare al Societății de științe geografice („În ce condiții mediul înconjurător devine obiect de studiu al geografiei”), prof. Ma-

ria Stănescu, președinte al Uniunii sindicatelor din învățămînt, vicepreședinte al Societății de științe geografice („Mediul înconjurător ca obiect al educației”), prof. dr. docent Grigore Poșea, decanul Facultății de geologie-geografie, Universitatea București, prim-vicepreședinte al societății („Geografia și mediul înconjurător”), dr. Emil Vespremeanu („Structura și funcțiile mediului înconjurător, ca sistem deschis”), Florea Drăgoi („Poluarea mediului înconjurător”) și de către cercetătorul științific de la Institutul de științe pedagogice, Octavian Mîndruț („Organizarea spațiului și

sistemizarea teritoriului”).

Comunicările de specialitate vor fi prezentate în cadrul celor două secții ale Colocviului. Prima secție are ca temă „Geografia mediului înconjurător. Organizarea spațiului. Protecția mediului înconjurător”. În cea de a doua secție vor fi dezbătute aspectele științifice ale temei „Transformarea mediului înconjurător sub influența societății umane. Poluarea mediului înconjurător”. Autorii comunicărilor pe secții sînt cadre didactice — geografi — din învățămîntul superior și de cultură generală și cercetători științifici.

TELEVIZIUNE ȘCOLARĂ

Eficiența
integrării TVS
în procesul
de învățămînt

După doi ani de folosire a emisiunilor de TV școlară în procesul de învățămînt eficiența integrării poate fi discutată din mai multe perspective:

a) **Din punctul de vedere al participării**, datele statistice demonstrează o continuă creștere. În 1971/1972, situația era următoarea: nr. emisiunilor de TVS integrate — 6; nr. școlilor participante — 344; nr. elevilor beneficiari — 26 330; nr. profesorilor participanți — 518. În 1973/74 (pînă la 1 martie a.c.): nr. emisiunilor — 74; nr. școlilor participante — 2 550; nr. elevilor beneficiari — 370 000; nr. profesorilor participanți — 6 300.

În prezent, constatăm că numărul elevilor beneficiari este în schimbare chiar în intervale mici, deoarece, concomitent cu desfășurarea acțiunii au loc dotările și autodotările școlilor cu telereceptoare, se realizează informarea și instruirea profesorilor din toate județele în metoda integrării emisiunilor și se deschid alte domenii de folosire a TVS pentru noi discipline școlare. Astfel, remarcăm că: toate liceele sînt dotate cu telereceptoare al căror număr variază între 3 și 18 aparate; școlile generale cu ciclul gimnazial, care la data de 10 ianuarie erau dotate în proporție de 31% (cu 1—3 aparate), au realizat dotări care ridică procentul la 38 pe întreaga țară și sînt perspective ca 85% să poze de aparate la începutul anului școlar viitor; în primele trei luni ale acestui an, s-au realizat de către Institutul de cercetări pedagogice 30 instructori județeni, la care au participat 3 600 profesori din școlile generale, acțiunea fiind în continuă desfășurare; dacă în acest an școlar se folosesc emisiuni pentru patru discipline de liceu și trei de gimnaziu, în anul școlar viitor programul de dezvoltare cuprinde acțiuni organizate pentru șase discipline de liceu, opt de gimnaziu și patru de ciclul primar.

b) **Din punct de vedere al eficienței pedagogice**, s-a constatat, prin cercetări experimentale desfășurate în toate județele, că obiectivele educaționale ale disciplinelor la care se transmit emisiuni de TVS integrate se realizează de către marea majoritate a elevilor participanți, cu un spor calitativ de 15—20% față de situația desfășurării obișnuite a procesului de învățămînt (este vorba de formarea capacității lor intelectuale, remanența conceptelor formate etc.).

În același timp, folosirea TVS în procesul de învățămînt s-a dovedit un adevărat ferment de antrenare și perfecționare pedagogică a cadrelor didactice participante.

c) **Din punct de vedere al eficienței economice**, se pot face comparații între folosirea mesajelor audiovizuale dinamice prin intermediul TVS și al filmului didactic proiectat cinematografic. Constatările cele mai elocvente se referă la faptul că, în condițiile folosirii TVS se remarcă: creșterea de aproximativ 30 ori a accesibilității imaginii dinamice pentru elevii cărora le sînt adresate (pentru a fi folosite integrat în procesul de învățămînt); reducerea de aproximativ 20 ori a prețului de cost corespunzător difuzării respective; reducerea de aproximativ 6 ori a timpului necesar de la proiectarea mesajului și pînă la integrarea lui în procesul de învățămînt.

Integrarea TVS în practica școlară reprezintă un program de mai mulți ani. Chiar dacă există încă destule dificultăți de generalizare, totuși, după doi ani de practicare, în balanța avantajelor și dezavantajelor constatate, ea se dovedește o soluție realistă și corespunzătoare actualelor cerințe ale învățămîntului nostru gimnazial și liceal.

AL. GHEORGHIU
Institutul de cercetări pedagogice

DOCIMOLOGIE

VERIFICAREA DEZVOLTĂRII

Ridicarea performanțelor școlare și prevenirea insușelilor la învățatură ale elevilor impun eforturi susținute pentru perfecționarea procesului de învățămînt.

Activitatea didactică se măsoară prin calitatea și nivelul cunoștințelor elevilor, prin siguranța și flexibilitatea priceperilor, prin trăinicia deprinderilor, prin gradul de dezvoltare a capacităților și operațiilor intelectuale, prin operativitatea și eficiența tehnicilor și instrumentelor de muncă însușite de elevi. O activitate școlară rodnică nu poate fi concepută fără verificarea continuă a rezultatelor ei, fără exercitarea acestei funcții interne de autoreglare continuă a procesului de învățămînt.

Verificare și predare

Verificarea cunoștințelor, ca element constructiv al procesului de învățămînt, deci ca parte componentă a unui sistem specific, este purtătoare a funcțiilor lui, aduce o cotă mare de contribuție la realizarea scopurilor finale ale procesului în totalitatea sa. Dacă această componentă ar lipsi sau nu i s-ar acorda importanța cuvenită în activitatea instructiv-educativă, atunci procesul în ansamblul său, adică sistemul, nu numai că n-ar putea funcționa, dar ar înceta să mai existe, ca tip determinat de interacțiune subiect-obiect, ca modalitate specifică de formare a omului. Deci verificarea pregătirii elevilor nu poate fi gândită ca o acțiune izolată, independentă, organizată numai la anumite intervale sau considerată ca un moment anumit într-o suită de alte etape ale lecției.

Permanent, învățătorul predă, explică, antrenează pe elevi într-o activitate sau alta și, în același timp, verifică ce au înțeles, cit au înțeles și reținut elevii și, numai după aceea, continuă predarea altor noțiuni care alcătuiesc conținutul lecției respective. Dialogul cu elevii se va înscrie astfel într-o mișcare reversibilă în care predarea și verificarea se desfășoară concomitent și se condiționează reciproc asigurînd o învățare ritmică, temeinică din partea tuturor elevilor.

Conceptind și realizînd, în acest mod, relația dintre predare și verificare, s-ar oferi, mai ales, elevilor care se caracterizează printr-un efort mai lent de asimilare, un sprijin sustinut, evitîndu-se producerea unor goluri în cunoștințele lor, ceea ce se întîmplă în condițiile în care predarea și verificarea sînt realizate numai ca momente distincte. În asemenea situație, așa cum se constată în multe cazuri, învățătorul sau profesorul predau noile cunoștințe într-o etapă a lecției lucrînd de regulă cu elevii cei mai buni, trec apoi — sub o formă sau alta — la verificarea celor predate, care se probează printr-un dialog succint, tot cu elevii din categoria amintită. Elevii care întîmpină anumite greutăți în studiu profită mai puțin de această desfășurare secvențială a lecției. Chiar dacă verificarea, concepută ca moment distinct, s-ar axa cu precădere asupra acestor elevi, rezultatele ar duce la concluzia că lor trebuie să li se explice din nou anumite noțiuni.

La încheierea
 trimestrului

Activitatea de verificare care are loc în perioada de încheiere a unui trimestru sau după parcurgerea anumitor capitole din programă, deși îndeplinește un rol unanim recunoscut în organizarea și sistematizarea cunoștințelor, nu poate oferi însă cadrelor didactice posibilitatea de a interveni la timp pentru a preveni rămînerea în urmă la învățatură a unor elevi.

Ele se desfășoară la intervale mari de timp, în care un volum însemnat de cunoștințe a fost predat,

în care s-au acumulat, de la o lecție la alta, goluri în pregătirea unor elevi.

Concluziile care se desprind pe baza acestor lecții în legătură cu nivelul de pregătire al elevilor obligă, fără îndoială, cadrele didactice să organizeze activități speciale cu elevii care s-au dovedit mai slab pregătiți. În asemenea cazuri, învățătorul sau profesorul se găsesc în situația de a reface, cu acești elevi, drumul pe care l-au parcurs, intrucit, așa cum s-a arătat, rămîinerile lor în urmă s-au acumulat și chiar amplificat de la o lecție la alta. Aceasta aduce eforturi în plus, atît din partea cadrelor didactice cît și a elevilor, un consum mare de timp care s-ar fi putut folosi mult mai productiv, mai eficient în cadrul fiecărei lecții potrivit unei cerințe adînc pătrunse în practica multor cadre didactice, de a nu merge mai departe, de a nu preda cunoștințe noi, atîta timp cît cele predate în „prezent” n-au fost înțelese și însușite de către toți elevii.

Iată de ce, cînd ne gîndim la o verificare a cunoștințelor, e bine să o considerăm ca o modalitate operantă, menită să semnaleză cadrele didactice, în orice moment al activității cu elevii, orice lacună care ar putea interveni în pregătirile acestora, greutățile pe care le întîmpină unii dintre ei, punctele critice pe care nu le pot depăși în cadrul unei lecții și le inhibă, le blochează interesul pentru lecția respectivă și apoi pentru obiectul ca atare și chiar pentru activitatea școlară în general — care și amplifică rămînerea în urmă la învățatură și chiar eșecurile școlare.

Însoțind permanent predarea cunoștințelor, verificarea întretine o stare tensională, activă a elevilor la lecții, determină o participare susținută din partea acestora, prin faptul că sînt mereu solicitați să formuleze răspunsuri pe baza cărora învățătorul sau profesorul se edifică asupra gradului de însușire a cunoștințelor predate.

Informare și dezvoltare

Verificarea însușirii cunoștințelor predate își propune să ateste înțelegerea lor de către elevi, integrarea în sistemul de noțiuni și cunoștințe dobîndite anterior, posibilitatea de a le reconstitui cu mintea lor, capacitatea de a folosi noile achiziții în diferite situații pe care le creează învățătorul.

Intrucit una din principalele cauze care determină neînțelegerea de către elevi a unor noțiuni, probleme, operații etc. rezidă în gradul de dezvoltare a capacităților intelectuale la care sînt solicitate, devine necesar ca verificarea, ca și predarea, să fie orientate cu precădere asupra antrenării sistematice a acestor capacități, exercitării lor în mod metodic. Așadar, verificarea urmărește nu numai aspectul cantitativ, însușirea unui volum de cunoștințe, ci, în consens cu sarcinile procesului de învățămînt în totalitatea sa — privit ca sistem — are în vedere gradul de dezvoltare a proceselor și facultăților psihice, a însușirilor și trăsăturilor personalității care susțin efortul de învățare al elevilor.

Verificînd ce știu, cît știu elevii, ce și cît au înțeles din explicațiile date, învățătorul va urmări dacă achizițiile dobîndite sînt rezultatul unor eforturi personale de gîndire, de memorare logică, condiția esențială a unei învățări conștiente, va urmări dacă a reușit să promoveze la elevi interes pentru activitatea desfășurată, dacă a izbutit să creeze o ambianță afectivă a lecției.

Verificarea apare astfel ca o activitate operantă investită cu multiple funcționalități și cu rolul de a regla continuu procesul de predare și învățare în vederea obținerii unor rezultate optime de către toți elevii.

EUGEN BLIDEANU
Institutul central de perfecționare a personalului didactic — București

PEDAGOGIE SPECIALĂ

Corectarea
tulburărilor
de vorbire
în școala ajutătoare

Unul din indiciile cele mai evidente ale dezvoltării defectuoase ale unui copil în primii ani de viață este apariția cu întîrziere a vorbirii. Spunem că este doar unul din indicii, intrucit această întîrziere mai poate fi generată, în unele cazuri, și de anumite boli sau deficiențe organice, de șocuri afective sau de insuficiența stimulării verbale de către cei cu care copilul vine în contact. În general, însă, dezvoltarea cu întîrziere prelungită a limbajului, sub toate aspectele lui, indică întîrziere mentală. Formele și frecvența tulburărilor de limbaj sînt în concordanță cu vîrsta deficientului, precum și cu gradul întîrzierii mentale. La vîrstele mici, deficienții mentali prezintă o varietate mai mare de tulburări de limbaj, întîlnindu-se mai multe defecte la un singur deficient. Ele prezintă o ameliorare destul de redusă odată cu înaintarea în vîrstă — aceasta rezidînd în persistența cauzelor care le generează. Cu cît gradul de întîrziere mentală este mai accentuat, tulburările sînt, de asemenea, mai grave și frecvența lor mai mare.

Intrucit o abordare mai largă a varietății tulburărilor de vorbire existente la întîrzierea mentală nu este posibilă în rîndurile de față, vom face doar o scurtă prezentare a lor. Tulburările de vorbire se manifestă sub următoarele aspecte: al percepției și înțelegerii vorbirii interlocutorului, al volumului vocabularului, al complexității frazelor utilizate, al expresivității vorbirii. Mai apar aspectele defectelor de articulare, de fonetă, ale ritmului vorbirii, precum și ale mijloacelor auxiliare de comunicare. Acestea sînt legate de anumite trăsături comune ale întîrzierii mentale, ca, de exemplu, s'aba dezvoltare a activităților de cunoaștere, bazată pe carențele proceselor de gîndire — comparația, analiza, sinteza, abstracțizarea și generalizarea. Relevarea acestor aspecte arată necesitatea muncii colective în școlile ajutătoare, cu atît mai mult, cu cît această activitate se desfășoară cu mai mare dificultate decît corectarea tulburărilor de vorbire la copiii normali. Cu toate dificultățile acestei activități, rezultatele ei pozitive au fost dovedite în numeroase cazuri.

Pentru ca în activitatea de corectare ce se desfășoară în școlile ajutătoare să fie cuprinse, pe cît posibil, toate deficiențele vorbirii, este necesar ca, la realizarea ei, să colaboreze toate cadrele didactice — educatori, profesori — sub îndrumarea logopedului școlar. Activitatea educativă de dezvoltare și corectare a defectelor limbajului trebuie să se desfășoare multilateral, intrucit limbajul reprezintă un fenomen complex. Deși, activitatea colectivă nu se va limita la corectarea aspectelor deficitare ale articulării, ritmului și foneticii în cabinetele logopedice, ci trebuie să se urmărească corectarea tuturor aspectelor deficitare ale limbajului, pe parcursul întregului proces instructiv-educativ, în toate formele de activitate școlară și extrascolară. Toate cadrele didactice vor colabora, înainte de toate, la trezirea interesului elevilor debili mentali pentru o comunicare verbală corectă și vor urmări, pe lingă o corectare complexă, și dezvoltarea limbajului ca mijloc de reglare a activității. Numai astfel, munca în colectiv dusă de logoped la cabinetul școlar se va dovedi utilă, cu rezultate finale pozitive, care să ducă la o dezvoltare multilaterală a elevului deficient, în limitele permise, bineînțeles, de deficiența mentală.

Printr-o colaborare cît mai strînsă între educatori, profesori și logopezi, se va putea realiza una din cerințele fundamentale ale educării și instruirii copiilor deficienți mentali — corectarea vorbirii și dezvoltarea limbajului.

Prof. logoped SANDU CIMPONERIU
Școala generală ajutătoare
Alud-Sincrai, jud. Alba

Cercurile de limbă și literatură română în școlile cu limba de predare maghiară

În școlile generale cu limba de predare maghiară funcționează un mare număr de cercuri de limbă și literatură română, care joacă un rol însemnat în cultivarea și dezvoltarea interesului elevilor pentru a studia temeinic literatura română, pentru a cunoaște mai bine operele valoroase contribuind astfel la adâncirea dragostei lor față de patria și poporul nostru. De asemenea, cercul de limbă și literatură română este un mijloc eficient în procesul de însușire a limbii literare și dă posibilitate elevilor să folosească independent și în mod creator limba română.

Am solicitat pe profesorii Rácz Nagy János și Szabó Magda, de la Liceul maghiar din Satu Mare, Kalmár Jolan de la Școala generală nr. 14 din Baia Mare, Kardalus János din Homorod, județul Harghita, și Veres Ferenc de la Școala generală nr. 1 din Cristuru Secuiesc, județul Harghita, să ne prezinte activitatea cercurilor literare pe care le conduc.

Rácz Nagy János: Anul acesta am introdus o formă nouă de activitate bazată pe jocuri cu caracter literar. De exemplu, un elev trebuie să recunoască scriitorul, să spună tot ce știe în legătură cu viața și opera autorului respectiv. O altă formă de activitate constă în citirea unui fragment dintr-o operă literară studiată, pe care elevii au datoria s-o recunoască; în continuare ei prezintă viața și opera în general a autorului respectiv. Astfel, se creează o atmosferă diferită de cea a orelor obișnuite, fapt care a condus la rezultate interesante. De exemplu mulți elevi, considerați slabi, au dat dovadă de spirit de observație, de o bună cunoaștere a textului studiat.

O altă formă a cercului literar o constituie cercul de povestire. De exem-

plu, am realizat un montaj literar „Școala de odinioară”, în cadrul căruia elevii au selectat din operele unor scriitori clasici și contemporani, amintiri despre școala și dascălii acestora. Cu elevii clasei a VII-a am organizat o excursie de studiu la Carei pentru a vizita locul și monumentul unde armatele române au dat lupte grele pentru eliberarea patriei. Aceste impresii au fost valorificate la analiza unui fragment din opera „Ultima brazdă” de Dragoș Vicol.

Kardalus János: Activitatea cercurilor poate fi eficientă numai în cazul când elevii lucrează liber, când își aleg o temă împreună cu conducătorul cercului care are rolul de a dirija și coordona munca membrilor. Astfel, prin analiza unor aspecte specifice ale operelor, reușim să-l introducem pe elevii noștri în lumea artistică și filozofică a scriitorului respectiv. După părerea mea, îmbogățirea cunoștințelor elevilor din clasele V-VIII cu aspecte specifice, cu momente mai interesante din viața și opera autorilor este o cale sigură spre a-i face pe elevi să îndrăgească și să înțeleagă opera studiată. Iar formele de activitate din cadrul cercului sînt subordonate acestor cerințe.

Conducătorul cercului literar trebuie să creeze o atmosferă propice studiului literaturii, care să-l atragă pe elevi. În același timp, cercurile literare dau posibilitate realizării unor conversații mai libere, în care elevul folosește o limbă literară pentru a-și exprima sentimentele, păreri. Recitarea poeziilor, repetarea expresiilor și a frazelor specifice unor personaje îndrăgite de elevi, mai ales în clasele mici, sînt deosebit de folositoare în învățarea cuvintelor, în pronunțarea corectă a cuvintelor, în înțelegerea elementelor comunicării,

prin urmare în însușirea vorbirii corecte. Bineînțeles nu se poate neglija nici aspectul scris al limbii, pe care îl folosim în compuneri, în caracterizarea personajelor etc.

Szabó Magda: În școala noastră generală, în cadrul activităților cercurilor literare de limbă și literatură română pentru clasele V-VIII, concursul literar „Cine știe câștigă”, legat de viața și activitatea unor poeți, s-a bucurat de un deosebit succes. De exemplu, concursul cu tema George Coșbuc a antrenat o mare parte dintre elevii noștri. Întrebările au fost întocmite de ei și tot ei au judecat răspunsurile colegilor lor. În timpul concursului, membrii cercului au recitat din opera poetului, au prezentat cîntece pe versuri scrise de G. Coșbuc. După acest concurs, am întocmit un album cu materialul adunat de elevi, care, în prezent, folosește drept material didactic.

Organizarea întîlnirilor cu scriitorii s-a dovedit o formă eficientă a cercului literar. Membrii cercului au invitat pe tinerii poeți și scriitori români din Satu Mare, iar dialogul viu dintre aceștia și tinerii cititori a lăsat o amintire plăcută și durabilă. Elevii au pus întrebări în legătură cu opera și personajele scriitorilor prezenți care, la rîndul lor, au citit din volumele pe care le semnează în curs de apariție.

Veres Ferenc: În clasele mici, în cadrul cercului literar, am efectuat lecturi expresive, după care am ascultat, de pe disc, aceleași fragmente, în interpretarea unor actori celebri; am organizat concursuri de recitări etc. Elevii claselor V-VI au prezentat povești, istorioare, anecdote. Membrii cercului nostru sînt prezenți la serbările și spectacolele organizate de școala noastră. Astfel, poeziile care urmează să fie recitate sînt selectate de membrii cercului, iar învățarea lor se face tot pe baza indicațiilor lor. Acest lucru dezvoltă independența elevilor față de judecățile gata primite și, de asemenea, le dezvoltă simțul artistic. Ar fi bine ca ei înșiși să conducă toate activitățile cercului literar.

Am observat că cercurile literare comune cu elevii altor școli sau cu cei de la secția română dau rezultate foarte bune, fiindcă elevii au prilejul să vorbească numai în limba română, să-și exprime părerea despre o operă literară în fața unor colegi din alte clase și școli.

Kalmár Jolan: Elevii școlii noastre participă în fiecare an la olimpiadele de limbă și literatură română unde obțin rezultate bune. În organizarea serbărilor școlare, cercul literar răspunde de alcătuirea și prezentarea diferitelor programe. Astfel, am prezentat un program foarte variat sub titlul „30 de ani fericiți sub soarele partidului”. Nu de mult, am prezentat un program intitulat „Gînduri închinare mamei”. În prezent, pregătim montajul literar „Prima mea cravată roșie” în cinstea sărbătoririi a 25 de ani de la înființarea Organizației pionierilor în țara noastră. Elevii vor descrie amintirile lor legate de primirea cravatei roșii, de taberele de pionieri, de activitățile pionieresti etc.

Membrii cercului au organizat o întîlnire interesantă cu scriitorii din Baia Mare, Mircea Pop, Dumitru Mureșan și Vasile Gafton; elevii s-au interesat îndeaproape de opera și planurile scriitorilor prezenți și au cerut să recite sau să citească din operele lor. Elevii au avut posibilitatea să intre în legătură nemijlocită cu scriitorul, cu lumea lui, iar scriitorul a putut afla în mod direct, impresiile micilor cititori despre scrierile prezentate.

Pe baza celor spuse se desprinde clar ideea că în școala generală cu limba de predare maghiară, mai ales în clasele mici, activitatea cercului literar trebuie să se apropie mai mult de cunoștințele predate în clasă, sau de cele însușite în anii anteriori în cadrul lecțiilor de limbă română. Însă, în timp ce tematica cercului literar se leagă strîns de activitatea în clasă, în ceea ce privește formele de activitate din aceste cercuri, pot exista diferențe mari. În funcție de nivelul de cunoștințe și de gradul de însușire al limbii române literare din școala respectivă.

Rezultatele de pînă acum demonstrează faptul că activitatea cercului trebuie să fie mai liberă, deoarece rolul elevului crește; rolul conducătorului de cerc este de a dirija inițiativa și munca elevilor, de a alege — conform posibilităților — formele de activitate cele mai adecvate.

Cercurile literare constituie un mijloc deosebit de important pentru învățarea unei limbi literare corecte, studiul atent al literaturii contribuind la îmbogățirea și nuanțarea vocabularului și a comunicării elevilor.

FARKAS JENŐ

PLANIGLOB

Experiență originală în școala medie din Republica Populară Chineză

După absolvirea școlii primare, care are durata de școlarizare de cinci ani, cea mai mare parte a copiilor din Republica Populară Chineză continuă studiile în școala medie. Admiterea are loc fără concurs, numai pe baza caracterizărilor obținute la terminarea școlii primare. Cursurile școlii medii sînt frecvențate, de regulă, de elevi între 12 și 18 ani.

În timpul anului de învățămînt, elevii de școală medie participă în fiecare zi la cîte șase ore de curs, din care trei au loc dimineața și trei după-amiaza. Ziua de muncă începe în școală la ora 7,30, cu un sfert de oră de gimnastică și un sfert de oră pentru întreținerea curățeniei în clasă și în spațiile comune. Fiecare lecție se desfășoară pe o durată de 45 de minute. Toate recreațiile au durata de cîte 15 minute și sînt folosite din plin pentru jocuri dinamice sau diverse activități sportive. (La școlile medii pe care le-am vizitat, elevii jucau ping-pong la mesele de ciment făcute de ei în curtea școlii).

Ponderele activității practice-productive este foarte mare în desfășurarea procesului instructiv-educativ în R.P. Chineză. Din cele zece luni de studiu, în timpul anului șco-

lar un sfert este afectat activității practice. Se efectuează o practică productivă de cinci săptămîni, anual, în unități industriale sau agricole și o practică de atelier de cîte o zi pe săptămîină.

Pentru a realiza, în condiții de eficiență sporită, „combinarea între educație și munca productivă”, încă din anul 1958 comunele populare au început să organizeze sistemul „jumătate studiu — jumătate muncă”. Acest sistem tinde să se generalizeze atît în mediul rural, cît și în cel urban.

În mediul rural, funcționarea școlii „jumătate studiu — jumătate muncă” se poate organiza: a) În cadrul brigăzii de producție. Elevii frecvențază cursurile la școală, lucrează în brigadă, mîncă și dorm în familie. b) Pentru copiii din mai multe brigăzi. Elevii lucrează în brigada din care provin. c) La nivelul comunei populare. Elevii sînt fie interni, fie externi și lucrează fie la școală, fie în unitatea lor de producție. d) Pentru mai multe comune populare reunite sau pentru o fermă colectivă de stat. Școala posedă suficient teren agricol în așa fel încît activitatea productivă a elevilor să ducă la acoperirea cheltuielilor pentru învățămînt și întreținere.

În mediul urban se organizează trei forme de asemenea școli: a) Pentru activități de tip urban sau industrial. b) Cu caracter mixt. Elevii efectuează munci industriale și agricole. c) Cu orientare agricolă. Sînt recrutați elevi din orașe destinate să lucreze în agricultură.

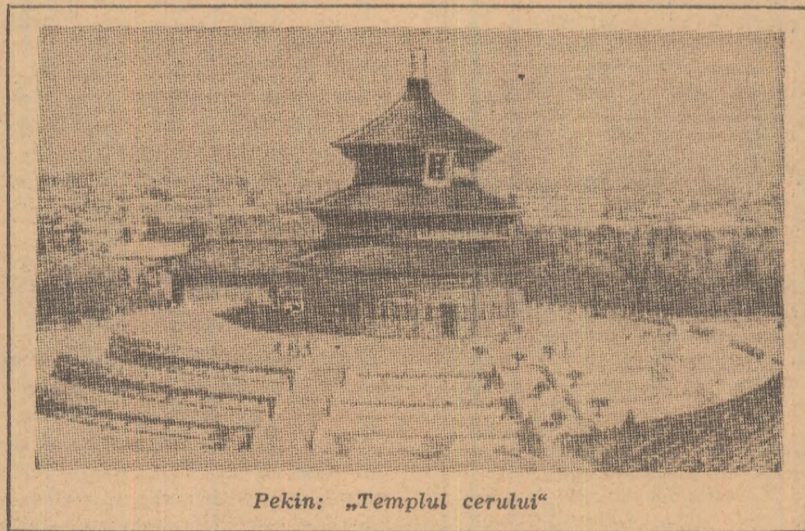
În funcție de modul cum este gestionată administrarea pentru învățămînt, în mediul urban înțîlnim: a) Școli administrate direct de uzine sau întreprinderi. b) Școli avînd legături permanente cu uzine sau întreprinderi. c) Uzine-școală. d) Școli care posedă uzină proprie sau teren agricol propriu. e) Școli fără bază de muncă fixă, care activează acolo unde este nevoie.

Marea diversitate a condițiilor geografice de pe întinsul teritoriu al R.P. Chineze nu poate limita formele de organizare a școlilor „jumătate studiu — jumătate muncă”. Se

lasă organelor locale latitudinea de a găsi și alte tipuri de școli cu eficiență în realizarea procesului instructiv-educativ și de formare prin muncă: cu program în cursul dimineții, după-amiezii sau seara.

După ce s-au obținut rezultate convingătoare și s-a extins experiența, în anul 1964, s-a hotărît ca funcționarea școlilor din sistemul „jumătate studiu — jumătate muncă” să fie adaptată la condițiile locale, cu posibilitatea de a-și alege programul convenabil: prin împărțirea zilei în două — o jumătate pentru studiu, cealaltă jumătate pentru muncă; prin alternanța activităților (zilnic, săptămînal, lunar); prin repartizarea sezonieră (în special pentru școlile agricole); prin orice altă formă convenabilă.

ION DOBRICA

Pekin: „Templul cerului”